Курсом на інновації і практичну роботу

8-9 стор.

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 45 (656) 5 – 9 листопада 2012 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

СКЛАДОВА БОЄГОТОВНОСТІ

В інтересах Повітряних Сил

Фото Олександра Шепелева.

2 стор.

Пункт призначення – Конго

2,4 стор.

"Мобілізуйте всю силу своїх молодих сердець..."

5 стор.

На шляху до українського вертольота

6 листопада в Києві на ДП "410-й завод цивільної авіації" представники АТ "Мотор Січ" презентували свій доробок – модернізовані вертольоти Мі-2МСБ та Мі-8МСБ Прем'єр-міністру України Миколі Азарову та представникам зацікавлених відомств.

– Сьогодні я мав можливість оглянути зразки вітчизняних вертольотів. Практично все, за винятком лопаті, зроблено в Україні, – зазначив Микола Азаров.

Говорячи про українські перспективи у вертольотобудуванні, Глава Уряду, зокрема, зазначив:

– Модернізовані вертольоти Мі-8МСБ і Мі-2МСБ є багатофункціональними: вони можуть використовуватися як транспортні засоби для надання екстреної медичної допомоги, для потреб Міністерства оборони при відповідному озброєнні вертольотів, в сільському господарстві та для інших потреб. Таким чином, ми забезпечили себе таким важливим видом авіаційної техніки. Це дуже важливе рішення. Ресурсу модернізованих вертольотів Мі-8МСБ і Мі-2МСБ вистачить Україні, щонайменше, на 15 років, а потім вітчизняні конструктори зможуть розробити нові вертольоти, які замінять існуючі. Це надважливе завдання, і, звичайно, уряд буде його підтримувати.

Закінчення на 3 стор.

СКЛАДОВА БОЄГОТОВНОСТІ

В інтересах Повітряних Сил

6 листопада 2012 року Міністр оборони України Дмитро Саламатін відвідав з робочою поїздкою Одеську область. У супроводі начальника Генерального штабу Збройних Сил України генерал-полковника Володимира Замани, командувача Південного оперативного командування генерал-майора Анатолія Сиротенка та командира Повітряного командування "Південь" генерал-лейтенанта Павла Зуєва глава оборонного відомства ознайомився з потужностями виробничих підрозділів ДП "Одеський авіаційний завод" концерну "Укроборонпром" щодо виготовлення та ремонту зразків авіатехніки для потреб Збройних Сил України.

Йшлося про подальше співробітництво між Міністерством оборони України та авіаційним заводом, про збільшення виробництва авіаційної техніки в інтересах українського війська. Дмитро Саламатін також поспілкувався з трудовим колективом заводу. Як зазначив Міністр оборони України, Одеський авіаційний завод є потужним підприємством, яке здатне ефективно працювати в інтересах Повітряних Сил ЗС України.

– Все це свідчить про необхідність виходити на нові рубежі нашої спільної співпраці. Завод має великий технічний потенціал щодо модернізації літаків з подальшим їх використанням для підготовки вітчизняних військових пілотів, – сказав Дмитро Саламатін.

У цьому контексті сторони обговорили питання щодо придбання Міністерством оборони України навчально-тренувальних літаків Л-39М та "У-1 Дельфін". Генеральний директор ДП "Одеський авіаційний завод" Віталій Юхачов поінформував Міністра оборони України, що потужності заводу дозволяють вже наступного року передати Збройним Силам 5 літаків Л-39М та до 10 одиниць авіаційної техніки "У-1 Дельфін". Дмитро Саламатін заявив, що цей чинник буде врахований під час складання оборонним відомством плану державних закупівель на 2013 рік.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Україна – Казахстан: діалог співпраці

5 листопада 2012 року розпочався візит української військової делегації на чолі з командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенантом Юрієм Байдаком до Республіки Казахстан.

Як очікується, в рамках робочого візиту командувач Повітряних Сил Збройних Сил України зустрінеться з головнокомандувачем Силами повітряної оборони Збройних сил Республіки Казахстан генерал-лейтенантом авіації Олександром Сорокіним.

Сторони планують обговорити актуальні питання безпеки, визначити напрями та ефективні форми двостороннього військового та воєнно-технічного співробітництва.

Члени української делегації відвідають кілька військових частин Сил повітряної оборони ЗС Республіки Казахстан з метою ознайомлення з призначенням і функціонуванням озброєння та військової техніки протиповітряної оборони.

Сергій Фурдик.

ОФІЦІЙНА ЗУСТРІЧ

Дмитро Саламатін: "Військова наука завжди була у нас на перших позиціях"

5 листопада 2012 року Міністр оборони України Дмитро Саламатін зустрівся з делегацією Міністерства Національної оборони Ісламської Республіки Афганістан, очолюваної першим заступником Міністра Національної оборони Ісламської Республіки Афганістан Енаятуллою Назарі.

Обговорювались питання двостороннього військового співробітництва та окреслювались плани на майбутнє. Зокрема, сторони висловили обопільну зацікавленість у підготовці військових фахівців на базі українських навчальних закладів, що стане фундаментом для подальшого зміцнення дружніх стосунків між обома країнами.

"Військова наука завжди була у нас на перших позиціях і є сильною стороною вітчизняної оборонної сфери. Ці традиції лишились і зараз, і ми готові ними ділитись", – наголосив Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

ПІД ЧАС НАВЧАНЬ

67 годин у небі над Баварією

У рамках двостороннього військового співробітництва між Збройними Силами України та Командуванням ЗС США в Європі два вертольоти Мі-24П та 18 військовослужбовців частин армійської авіації Сухопутних військ ЗС України взяли участь у багатонаціональному навчанні бригадного рівня "Сейбер Джанкшн-2012".

Міжнародний захід відбувся на базі Багатонаціонального центру підготовки військ ЗС США в Європі у німецькому місті Хохенфельц. Навчання "Сейбер Джанкшн-2012" стало найбільшим з тих, що проводилися у Німеччині останні кілька десятиліть – у ньому взяли участь близько 2 тисяч військовослужбовців з 15 країн-членів та партнерів НАТО.

Відповідно до сценарію навчання, пара українських вертольотів проводила повітряне спостереження та розвідку об'єктів "противника", виконувала вправи з виявлення та знищення його важкої броньованої техніки.

В ході навчання українські військові авіатори провели в небі над Баварією 6 льотних змін. З урахуванням часу на переліт до місця навчання та повернення на Батьківщину загальний наліт двох екіпажів Мі-24П склав 66 годин 52 хвилини протягом лише одного місяця.

Наші вертолітники вкотре продемонстрували високу особисту майстерність та можливості модернізованої вітчизняної військової техніки. Учасники "Сейбер Джанкшн-2012" отримали досвід виконання завдань у міжнародному середовищі – ведення радіообміну англійською мовою, користування польотною документацією, аеронавігаційною інформацією відповідно до стандартів ІКАО та Північноатлантичного Альянсу.

БОЙОВА ПІДГОТОВКА

В авіабригади надходить модернізована техніка

Цього тижня на авіаремонтних підприємствах ДП "Укроборонпром" в Запоріжжі та Одесі проходять заходи з приймання трьох літаків: одного Су-25М1 та двох L-39М. Вже найближчим часом техніка надійде на озброєння авіаційних бригад, дислокованих на Миколаївщині та в Автономній Республіці Крим. В управлінні Головного інженера авіації Командування Повітряних Сил ЗС України зазначають, що це лише невеликий відсоток відремонтованої чи модернізованої техніки, яка надходить в авіачастини протягом року. За словами тимчасово виконуючого обов'язки Головного інженера авіації Командування ПС полковника Анатолія Половікова, у 2012 році авіабригади отримали уже 14 літаків. Це один Су-25, п'ять Су-27, по чотири L-39 та МіГ-29.

– Крім того, до кінця року ми плануємо отримати ще 21 літак, – зауважує полковник Анатолій Половіков. – В основному, це техніка, яка ремонтувалася та пройшла відповідну процедуру з продовження ресурсу й експлуатації на вітчизняних авіаремонтних підприємствах. Однак авіабригади отримають й чотири модернізовані літаки: по одному МіГ-29МУ1 і Су-25М1, а також два L-39М1.

Питання щодо ремонту та модернізації авіаційної техніки Повітряних Сил перебуває на особистому контролі Міністра оборони України Дмитра Саламатіна. Прийняті літаки надходять на озброєння бригад тактичної авіації та проходять військові випробування. Є сподівання, що така тенденція зберігатиметься і наступного року, відповідно до нових поглядів на реформування українського війська.

Враховуючи фінансові можливості держави, модернізація авіаційної техніки під час виконання ремонтних робіт сьогодні є найбільш ефективним заходом підвищення її бойового потенціалу до рівня сучасних вимог. Модернізації зазнають різні системи, що суттєво покращують якість вирішення навігаційних завдань, підвищують точність застосування озброєння, дозволяють використовувати новітні авіаційні засоби ураження, забезпечують мінімально необхідний рівень взаємосумісності із стандартами НАТО.

До того ж, польотні завдання цього року екіпажі бригад тактичної авіації виконують в основному на модернізованій авіаційній техніці. Це неабияк сприяє нарощуванню бойового потенціалу виду та натренованості льотного складу. У поєднанні з нормованим постачанням пального для проведення заходів з бойової підготовки, ремонт та модернізація авіатехніки приносить серйозний результат у вдосконаленні рівня злагодженості підрозділів й нарощуванні майстерності льотних екіпажів.

З початку 2012 року в Повітряних Силах було проведено більше 640 льотних змін із загальним нальотом близько 10400 годин. Льотний склад готовий до виконання завдань у різних метеорологічних умовах вдень та вночі. Належне ресурсне забезпечення заходів бойової підготовки, що проводились в частинах та підрозділах Повітряних Сил впродовж року, позитивно позначилося на вишколі особового складу авіаційних частин ПС. Сьогодні середній наліт на одного військового льотчика складає більше 44 годин. А ті пілоти, які входять до складу екіпажів визначених сил, провели в повітрі майже 56 годин. Однак на цьому авіатори зупинятися не збираються, адже вимога начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил ЗС України генерал-полковника Володимира Замани залишається незмінною – підняти середній наліт на одного льотчика до 52 годин.

Юрій Ігнат.
"Крила України".

РОТАЦІЯ

Пункт призначення – Конго

На Львівщині, в 7-му полку армійської авіації, завершилась сертифікація 18-го окремого вертолітного загону ЗС України, який виконуватиме завдання у складі Місії ООН у Демократичній Республіці Конго. Це – друга ротація українських авіаторів в цю африканську країну. Склад загону – 157 військовослужбовців. Їхнє озброєння – 4 гелікоптери Мі-24 та 23 одиниці автомобільної і спеціальної техніки. Очолюватиме загін військовий льотчик-снайпер полковник Володимир Пастухов.

В Конго вертолітники замінять своїх колег, які під керівництвом командира загону військового льотчика-снайпера полковника Ігоря Яременка з початку весни виконують тут миротворчу місію. Ситуація в цій африканській державі нині непроста, однак характерна для багатьох країн континенту. Демократична Республіка Конго (не плутати з Республікою Конго – ще однією країною зі схожою назвою) – одна з найбідніших країн світу, хоча й володіє значними природними багатствами. Тут є значні поклади промислових діамантів, міді, кобальту, нафти і природного газу. Та щасливо й заможно жити на цій багатій землі конголезцям ніяк не вдається.

Закінчення на 4 стор.

АВІАВИРОБНИЦТВО

Виробництво Ан-148 у РФ вигідно і Росії, і Україні

Серійне виробництво українського регіонального пасажирського літака Ан-148 у РФ вигідно і Росії, і Україні. Про це заявив президент – генеральний конструктор ДП "Антонов" Дмитро Ківа.

"Ан-148 можуть працювати при температурах від –55 до +55 градусів, а високе розташування двигунів дозволяє їм літати з ґрунтових аеродромів. Деякі наші чиновники ставлять запитання: чому ви передали його виробництво росіянам? Тому що це вигідно і Росії, і нам! Адже сьогодні ніхто не купує літак, якщо не бере участі у його виготовленні. "Боїнг", "Ейрбас" виробляють свої літаки в Китаї. І ми намагаємося поступати так само. При виготовленні Ан-148 Україні повертається половина ціни літака – близько 10 мільйонів доларів. Адже крила, агрегати системи управління виготовляємо ми, двигуни – "Мотор Січ", – сказав Д.Ківа.

ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ

"Мотор" одержав замовлення Міноборони

ДП "Луцький ремонтний завод "Мотор", який входить до складу ДК "Укроборонпром", за підсумками тендера одержало замовлення на ремонт двигунів для літаків Су-27 і МіГ-29. Про це повідомляє "Інтерфакс-Україна" з посиланням на прес-службу підприємства.

Договір на проведення ремонтних робіт двигунів АЛ-31 і РД-33 підписано з Міністерством оборони України 31 жовтня. Як повідомлялося раніше, у 2012-2017 роках Міністерство оборони України планує модернізувати і відремонтувати 86 одиниць бойових літаків і вертольотів.

Станом на початок вересня поточного року пройшли модернізацію, введені до строю та проходили випробування в частинах тактичної авіації понад десяток літаків МіГ-29, Су-27, Л-39 Повітряних Сил ЗС України.

ПЛАНИ

Бюджет стабілізації подадуть за два тижні

Уряд України тісно співпрацює з Місією Міжнародного валютного фонду у рамках підготовки проекту Державного бюджету на 2013 рік. Про це, як повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ, заявив Прем'єр-міністр України Микола Азаров.

"Не варто вважати, що наші контакти з МВФ відбуваються тільки тоді, коли Місія МВФ приїздить в Україну. По-перше, у Києві працює постійна Місія МВФ, і наші економічні відомства постійно підтримують контакти. По-друге, в Місії МВФ постійно в курсі того, що робиться у рамках підготовки проекту Державного бюджету", – наголосив Микола Азаров.

За його словами, зараз у рамках підготовки проекту Державного бюджету на 2013 рік з Місією є порозуміння, але є і певні розходження. Прем'єр-міністр наголосив, що завдання Уряду полягає саме в тому, щоб знайти компроміс, знайти точки дотику: "У кінцевому результаті і МВФ, і Україна зацікавлені в тому, щоб наша держава мала стабільний бюджет, бюджет стабілізації".

Микола Азаров відзначив, що через два тижні планується подати його до парламенту. "Ми розраховуємо на те, що до кінця листопада Верховна Рада затвердить бюджет, він буде підписаний Президентом, і в новий рік країна без будь-яких затримок, як це іноді бувало, ввійде з новим бюджетом. Для економічної ситуації, що склалася, значення бюджету дуже важко переоцінити", – підкреслив Прем'єр-міністр.

Він зазначив, що своєчасне прийняття бюджету дозволить затвердити бюджети всіх рівнів. У зв'язку з цим Микола Азаров закликав народних депутатів відповідально підійти до цього завдання.

ЗАКОНОДАВСТВО

ДАІ, держвиконавці та нотаріуси обмінюватимуться інформацією щодо транспортних засобів

Міністерство юстиції та Міністерство внутрішніх справ видали спільний наказ щодо інформаційної взаємодії стосовно транспортних засобів. Відповідний наказ підписали міністри Олександр Лавринович та Віталій Захарченко. Про це повідомляє прес-служба Мін'юсту.

Наказ передбачає створення відповідних нормативних та технічних можливостей для оперативного обміну інформацією між Міністерством юстиції, Міністерством внутрішніх справ та Державною виконавчою службою щодо транспортних засобів.

Так, при проведенні державної реєстрації (перереєстрації), розшуку транспортних засобів та знятті їх з обліку наказом забезпечується можливість оперативної інформаційної взаємодії щодо нотаріально посвідчених правочинів стосовно транспортних засобів та довіреностей на користування і розпорядження ними. Зокрема, уповноваженим особам Державної автомобільної інспекції надається доступ до Єдиного реєстру довіреностей з метою перевірки дійсності довіреностей, виданих щодо транспортних засобів. Крім того, державним та приватним нотаріусам надається доступ до "Національної автоматизованої інформаційної системи департаменту Державної автомобільної інспекції" у частині інформації про транспортні засоби, які перебувають у розшуку.

Також у процесі примусового виконання рішень судів доступ до "Національної автоматизованої інформаційної системи департаменту Державної автомобільної інспекції" надається уповноваженим особам органів державної виконавчої служби.

У свою чергу, Державна автомобільна інспекція отримує доступ до інформації з Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень стосовно транспортних засобів, щодо яких державними виконавцями винесено постанови про арешт, про розшук, про зняття арешту з майна, зняття майна з розшуку відповідно до протоколу інформаційного обміну.

Зазначений наказ набрав чинності з 29 жовтня 2012 року. Протягом трьох місяців з дня набрання чинності органи, визначені в наказі, мають забезпечити технічні можливості для здійснення інформаційного обміну.

АВІАБУДУВАННЯ

На шляху до українського вертольота

Закінчення. Початок на 1 стор.

Він повідомив, що перед урядом стоїть ще одне надважливе завдання – модернізація авіаційного парку.

– Зараз мова йде про літаки типу Ан-26. Ми домовилися, що всі питання будуть розглянуті на нараді у прем'єр-міністра і будуть прийняті всі необхідні рішення, – запевнив М.Азаров.

А потім з модернізованими вертольотами детально знайомилися представники силових структур та міністерств і відомств України, котрі мають чи планують мати у своєму складі авіаційні підрозділи. Про увагу, в яку приділили заходу міністерства та відомства України, свідчить те, що прибули не лише керівники структурних підрозділів, а й спеціалісти з експлуатації вертольотів, економісти. Більшість присутніх неодноразово зустрічалися, знають про проблеми вертольотобудування в Україні не з розповідей сторонніх, а тому одразу зав'язалася невимушена розмова спеціалістів, котрі розуміють один одного з півслова.

– Вперше про те, що Україна буде розвивати вертольотобудівну галузь, було прийнято рішення на державному рівні на початку століття, – зазначив директор з корпоративних прав та інвестиційних проектів АТ "Мотор Січ" Володимир Семенов. – Головне, чого, на мою думку, вдалося зробити в ті часи – в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Е. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" розпочалася підготовка за спеціальністю вертольотобудування. І сьогодні наші провідні спеціалісти, котрі створили вертольоти Мі-2МСБ та Мі-8МСБ, – випускники саме цього вузу. Вони створять і новий український вертоліт.

– "Мотор Січ" до цієї справи підходить вже вдруге, – продовжив він. – Перший підхід був у 2000 році, і там ми теж оголошували про те, що хочемо зробити нову розробку вертольота. Але, на жаль, в 2004 році ми зрозуміли, що трішечки поквапилися. Другий підхід у нас більш осмислений і більш активний. Ми зрозуміли, що потрібно набратися досвіду, отримати всі необхідні документи для цієї справи. "Мотор Січ" спробує створити протягом найближчих 5 років нову галузь – вертольотобудування на додаток до того, що у нас існує дуже потужна галузь – літакобудування.

Володимир Семенов відзначив, що АТ "Мотор Січ" має всі необхідні сертифікати, котрі дозволяють проводити не тільки ремонт та модернізацію існуючої, а й розробку та виготовлення нової авіатехніки. Представлені вертольоти – частина програми створення нового українського вертольота. Це буде вертоліт злітною масою 6-7 тонн. Він вийде трохи більшим ніж Мі-2 і меншим ніж Мі-8. Ця ніша сьогодні найбільш затребувана і за вимогами Міноборони України, і за вимогами МНС, і за вимогами МОЗ, і за іншими даними, які ми збирали. Це чисто санітарний вертоліт.

– Модернізація Мі-8Т, як ми це бачимо, – продовжив він, – це не тільки заміна двигуна ТВ2-117 на ТВ3-117ВМА-СБМ1В 4Е серії. Ми модернізували, використовуючи сучасні матеріали та способи обробки матеріалів, редуктор ВР-8А. Тільки заміна кількох шестерень дозволила нам гарантувати значне збільшення його міжремонтного ресурсу. Вже зараз наші фахівці працюють над створенням власного редуктора на основі сучасних досягнень науки. На черзі – виробництво лопатей вертольота. На нашому підприємстві є вільні виробничі площі, й ми ведемо переговори з представниками компаній з Франції, Росії та ПАР про закупівлю технології. Ми будемо виготовляти лопаті власними силами й, в перспективі, український вертоліт буде виготовлятися виключно за участю українських підприємств.

Представник державного концерну Укроборонпром Олександр Мальченко відзначив, що Луганський АРЗ, Севастопольське авіапідприємство та Конотопський АРЗ "АВІАКОН" готові до тісної співпраці в цьому напрямку.

– Нам продемонстрували вельми цікаві машини, – відзначив головний інженер армійської авіації Командування СВ ЗС України полковник Сергій Мороз. – На сьогодні всі наші частини укомплектовані вертольотами Мі-8МТ та Мі-8МТВ. Мі-8Т в армійській авіації немає. А от Мі-2МСБ нам цікавий. В планах армійської авіації є закупівля вертольотів такого типу для підтримання льотних навиків та виконання завдань із чергування в системі пошуково-рятувального забезпечення. Встановлення на вертольоті необхідного комплекту обладнання, наприклад, лебідкою, здвоєною системою управління змогло б дати йому серйозні конкурентні переваги при розгляді тендерних пропозицій.

Віктор Гедз.
"Крила України".

НА ПОЛЬОТАХ...

Чергові зміни у Чугуєві

На базі навчальної авіаційної бригади, що дислокується на Харківщині, відбулися дві льотні зміни на навчально-тренувальних літаках типу Л-39 "Альбатрос" за участю командного складу та льотчиків-інструкторів частини. Польоти мали за мету відпрацювання єдиної методики підготовки льотних кадрів з числа курсантів Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Відтак, тимчасово виконуючий обов'язки командира бригади полковник В'ячеслав Глазунов виконав тренувальний політ вночі у складних метеорологічних умовах, а його заступник майор Андрій Терьошин відновив втрачені навички вночі в простих метеоумовах. Також декілька льотчиків з числа заступників командирів ескадрилей приступили до початкової підготовки вночі в простих метеорологічних умовах.

Під наглядом керівника польотів підполковника Олега Саламахи військові льотчики виконали наступні льотні завдання: 2Ч180, в зону для відпрацювання техніки пілотування, по маршруту для відпрацювання навігації тощо.

Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.

РОТАЦІЯ

Пункт призначення – Конго

Закінчення. Початок на 2 стор.

В 1960 році ватажки національно-визвольних рухів Конго зібрались за круглим столом в Брюсселі і таки змусили уряд Бельгії надати незалежність їхній країні. Одразу ж після здобуття незалежності молода держава зіткнулася з численними проблемами соціально-економічного характеру: бідність, міжплеменні конфлікти, прагнення західних монополій утримати свої позиції в економіці країни, дефіцит висококваліфікованих кадрів тощо. Посилилось невдоволення корінних мешканців, почалися акції проти білого населення країни, що спричинило їх виїзд з держави та посилило внутрішню соціально-економічну кризу.

Час від часу тут спалахували конфлікти та громадянські війни. У вересні 1961, грудні 1962 та січні 1963 років сили ООН провели низку наступальних операцій проти сепаратистів. У вересні-жовтні 1963 року конголезький уряд спробував навести лад у країні жорсткими методами: заборонено найбільші політичні партії, розпущено парламент, у столиці введено надзвичайний стан. У листопаді 1965 року президентом Конго став генерал Мобуту, який, спираючись на армію, покінчив із залишками сепаратизму й узяв курс на африканізацію зовнішньої та внутрішньої політики.

На конституційному референдумі в 1964 році назву країни було змінено на Демократична Республіка Конго. У 1998 – 2002 роках відбувалась Друга конголезька війна, в якій брали участь більше двадцяти збройних угруповань з дев'яти держав. Збройні конфлікти значно зменшили розміри економіки та доходи бюджету, призвели до збільшення зовнішнього боргу. Війни та пов'язані з ними голод та хвороби призвели до смерті п'яти мільйонів людей. Від недоїдання страждає приблизно дві третини населення країни. І це в країні, яка на момент здобуття незалежності в 1960 році була другою за промисловим розвитком країною Африки після Південно-Африканської Республіки завдяки розвинутій добувній промисловості та відносно ефективному аграрному сектору. Зараз Демократична Республіка Конго має один з найвищих у світі показників дитячої смертності, третина її мешканців – неписьменна. При цьому вартість корисних копалин в країні оцінюють у десятки трильйонів доларів.

Незважаючи на присутність в країні сил ООН, зіткнення між повстанцями і урядовими військами не припинялись, запобігти гуманітарній кризі не вдалося.

Кілька сотень тисяч мешканців залишили свої домівки, рятуючись від бойових дій. Гуманітарні організації постійно повідомляли про зростання вбивств, пограбувань і зґвалтувань. Основні бої розгорнулись між регулярною армією уряду та угрупованням "23 березня", яке складається переважно з дезертирів із армії ДРК. Очолює повстанців генерал Боско Нтаґанду, проти якого Міжнародний кримінальний суд відкрив справу за звинуваченнями у воєнних злочинах. Головні бої розгорнулись в провінції Північний Ківу на кордоні з Угандою та Руандою. Ця територія – багата корисними копалинами. Аби взяти ситуацію під контроль і покінчити з кровопролиттям, необхідно було терміново посилити миротворчі сили в цьому регіоні. Наприкінці минулого року ООН звернулась до української влади з проханням відрядити в цю африканську країну вертолітний загін. Верховна Рада України схвалила рішення Президента України щодо направлення миротворчого контингенту для участі України в Місії ООН зі стабілізації у Демократичній Республіці Конго. Навесні в цю неспокійну державу прибули наші вертолітники. До речі, в складі Збройних сил Демократичної Республіки Конго також є вертолітний підрозділ. За офіційними даними, Військово-повітряні сили мають в своєму розпорядженні шість вертольотів Мі-24.

Відразу після розміщення українські пілоти швидко стали до роботи. Головне завдання вертолітників – супроводження транспортних повітряних суден, прикриття з повітря наземних колон, патрулювання території та транспортування персоналу миротворчої місії. За плечима українських авіаторів – надзвичайно багатий досвід участі в миротворчих операціях на африканському континенті. Відтак, вже влітку ООН відзначила військових за стабілізацію ситуації в країні. 120 миротворців 18-го окремого вертолітного загону отримали нагороди "За службу миру". "Під час сертифікації з ходом підготовки особового складу загону ознайомився начальник авіації місії ООН в Демократичній Республіці Конго, – розповідає начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-майор Валентин Пістрюга, – спостерігав за діями екіпажів на полігоні під час бойового застосування озброєння. Разом з нашими миротворцями він служив в Ліберії, тепер служить в Конго. Так ось цей посадовець неодноразово підкреслював – враження від роботи українських вертолітників у нього надзвичайно позитивні".

Формують нинішню ротацію військовослужбовці 7-го полку армійської авіації, який дислокується у Новому Калинові на Львівщині. Цього року екіпажі полку, як і екіпажі інших подібних військових частин, літали досить багато. Середній наліт на одного пілота зараз складає близько 70 годин. Бойова підготовка проходила інтенсивно. Влітку вертолітники вперше за декілька останніх років виконували бомбометання. Раніше від виконання цієї вправи доводилось відмовлятися через брак пального. Тож готуватися до місії приступили, так би мовити, в доброму бойовому тонусі та з гарним настроєм. "Ліберія, в якій наші вертолітники були вже не раз, географічно розташована практично на рівні моря, – каже генерал-майор Валентин Пістрюга, – а розташування нашого загону в Конго знаходиться на висоті 1600 метрів над рівнем моря. Цю особливість – умови високогір'я, ми не могли не враховувати. Тож приділили відповідній підготовці пілотів значну увагу. В Карпатах ми тренували екіпажі посадці на високогірних майданчиках, виконували польоти на великих висотах 4-5 тисяч метрів. Це все робили для того, аби в Африці наші екіпажі почували себе впевнено".

На виконання вправ з бойового застосування озброєння вертольотів Мі-24 авіатори запросили у Міжнародний центр миротворчості і безпеки журналістів.

Під час брифінгу генерал-майор Валентин Пістрюга зазначив, що особовий склад загону має бути готовим виконати будь-яке за складністю завдання, що може виникнути в цій центральноафриканській країні: "Військовослужбовці готувалися в пунктах постійної дислокації, впродовж останніх тижнів пройшли бойове злагодження вже тут, – на Львівщині. Вважаю, що загалом ми добре підготували цю ротацію. Вертолітники діяли у різних умовах. Екіпажі Мі-24 виконали залікові льотні тренування зі спеціальними вправами, польоти із застосуванням засобів авіаційного ураження вдень у простих і складних метеоумовах. До речі, погода в Конго змінюється надзвичайно швидко. Почати політ можна при сонячній погоді, а завершити – під час зливи. Також льотний склад провів стрільби по наземних умовних цілях із авіаційної гармати ГШ-2-30, уражав наземні мішені авіаційними некерованими ракетами типу С-8КОМ та керованими "Штурм-В". Перш ніж провести стрільбу некерованими ракетами, вони виконали два маневри. Під час першого розпізнавали та вражали ціль на максимальній віддаленості – до 6 кілометрів. Під час другого – пікірування – завдавали удару по цілях, розташованих на землі на відстані 3000–3300 метрів.

Окрім того, вперше за роки незалежності льотний склад виконав пуски керованих ракет "Штурм-В". До речі, вартість однієї становить 60 тисяч американських доларів. Вона відшкодовується ООН у межах підготовки миротворців до ротації. У нас в Україні потренуватися у знищенні умовних цілей такими дорогими боєприпасами пілотам ще не доводилося. Завдання були складними, але з ними впоралися всі екіпажі".

Авіатори сподіваються, що відтепер вправи з використання керованих ракет вони будуть виконувати все частіше. "Цих боєприпасів є достатньо, – кажуть військові, – зараз після виконання певних робіт термін їх експлуатації продовжений, тож якихось обмежень у використанні нема. Для пілота виконання пусків керованих ракет є черговою сходинкою в покращенні своєї бойової майстерності".

Бойові стрільби стали заключним етапом сертифікації загону. Готовність наших військовослужбовців до виконання миротворчих завдань у Демократичній Республіці Конго високо оцінили експерти Організації Об'єднаних Націй та комісія на чолі з начальником оперативного управління – заступником начальника штабу Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-майором Володимиром Гаморою. В кінці листопада особовий склад вирушить до Африки.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

Військова присяга – це урочисто й почесно

У Івано-Франківській бригаді тактичної авіації 82 юнаки з чотирьох областей України склали військову Присягу на вірність Українському народу.

Такої кількості батьків та рідних на плацу своєї частини військовослужбовці Івано-Франківської бригади тактичної авіації не пам’ятають уже давно. Привітати молодих солдатів приїхало понад півтори тисячі близьких людей. Складання молодим поповненням військової Присяги перетворилось на урочисте святкове дійство, яке розпочалось з доповіді командира бригади полковника Сергія Голубцова заступнику командира ПвК “Захід” з авіації – начальнику авіації полковнику Олександру Кухаренку про готовність молодого поповнення скласти цю важливу чоловічу клятву.

Потрібно наголосити, що юнаки, які провели в лавах Збройних Сил місяць з часу призову, зробили значний крок від свого цивільного життя до військового порядку. За цей, порівняно невеликий, час вони не лише опанували основи військових статутів, навчились стройовій виучці, оволоділи стрілецькою зброєю, але й відчули ритм життя такого потужного і складного військового організму, як бригада тактичної авіації. За словами офіцерів частини, більшість молоді приходить сьогодні до армії або зовсім не підготовленою, або з вкрай низькими знаннями в галузі військової підготовки.

– Ми розуміємо, що це не вина хлопців, – пояснив тимчасово виконуючий обов’язки заступника командира частини з виховної роботи майор Олександр Володарчук. – Адже такий шкільний предмет, як “Основи захисту Вітчизни” зараз не з пріоритетних. Багато шкіл не мають не те що навчальних класів, але й навіть досвідчених викладачів. Тому в нашій частині розроблена і працює ціла методика введення в стрій молодого поповнення.

За словами Олександра Володарчука, розпочинається все ще задовго до того, як у частину прибувають перші новобранці. Начальник речової служби робить усе можливе, щоб на складі були одностриої всіх розмірів. Адже перше, що робить призовник, переступаючи поріг КПП частини, це знімає з себе цивільний одяг, отримуючи камуфляж. І від того, наскільки пасуватиме камуфляж новобранцю, залежить перше враження, яке часто формує ставлення до всього періоду служби.

Багато уваги приділено в частині приміщенню, де розміщаються молоді солдати. Це одна з казарм, яка має окремий від інших підрозділів вхід. Сплять новобранці на звичайних солдатських ліжках у кубриках по 5-7 осіб. Також ретельно відбираються офіцери, які стануть для молодих солдатів першими командирами.

– Щоб потрапити в адміністрацію молодого поповнення, потрібно не лише мати дуже добрі особисті показники, але й пройти суворий психологічний відбір, – наголосив командир батальйону молодого поповнення майор Мар’ян Булига. – Адже в перші дні командир роти чи взводу для цих хлопців є і татом, і мамою, і навчителем армійського життя. А для цього бути просто сумлінним офіцером мало. Потрібно мати і педагогічні здібності, вміти передбачати різноманітні конфліктні ситуації, розуміти, що хлопці, які прийшли до нас, в більшості випадків знаходяться в стресовому для себе стані, адже багато хто з них уперше опинився так далеко від дому без підтримки рідних і близьких.

Наприклад, для запобігання крадіжкам у перший місяць служби всі мобільні телефони солдатів зберігаються в окремому сейфі командира підрозділу. Кожного дня перед вечерею і до команди “відбій” кожен з солдатів може прийти і взяти телефон, щоб подзвонити своїм близьким. Так само у командира під окремою розпискою зберігаються і гроші, й інші особисті солдатські цінності.

– Іноді нам кажуть, що це – обмеження свободи і права людини, – зазначає майор Мар’ян Булига. – Але це не так. Справа в тому, що юнак, який звик жити сам у своїй кімнаті, часто не розуміє, що тепер у нього спільна тумбочка, яка не зачиняється на замок, що залишений в душовій кімнаті телефон може і не дочекатись свого господаря. Йому потрібно пристосуватись до нових для себе умов життя.

Цього разу частину поповнило чимало солдатів строкової служби із східних областей України. Більш того, за словами офіцерів, у таких областях, як Луганська чи Донецька, навіть існують конкурси, щоб потрапити на службу саме на захід України.

– Свого сина я навмисно скеровувала на службу саме на Прикарпаття, – пояснила мати солдата Олена Савченко. – Бо там і екологія краща, і порядку, на мій погляд, більше.

До речі, в перші ж тижні служби командуванням бригади тактичної авіації було розроблено низку культурних заходів для новобранців. Разом з офіцерами вони ходили в театри і в музеї Івано-Франківська. Як пояснили в адміністрації зборів, часто хлопці мають серйозні прогалини в матеріалах загальноосвітньої школи. Особливо це стосується історії і культури українського народу.

І ось тепер з хвилюванням ці змужнілі хлопці стояли на плацу та слухали напутні слова командирів. Кожен з них очима шукав в натовпі своїх батьків та із подвійною гордістю виходив зі строю на плац. Адже клятву він давав не лише перед своїми товаришами по зброї, але й перед мамою і татом, перед Батьківщиною.

Ритуал складання присяги кожним солдатом – це лише 50 секунд у часі. Приблизно стільки потрібно, щоб вийти зі строю і прочитати слова Священної клятви. Але ці секунди залишаться в серці кожного юнака на все життя. Так само, як залишаться в їхній пам’яті сльози радості матері, усмішки молодших братів та сестричок, гордість батька. А на завершення церемонії на всіх чекав святковий обід, де всі бажаючи могли разом з вояками спробувати смак солдатської каші.

Тарас Грень.

“Мобілізуйте всю силу своїх молодих сердець...”

У військових частинах та з’єднаннях Повітряних Сил Збройних Сил України відбувся священний ритуал складання молодим поповненням Військової присяги на вірність Українському народові.

Так, у навчальному авіаційному центрі, що у Гайсині Вінницької області, вірно служити українському народові присягнули 54 військовослужбовці – 33 новобранці призову “Осінь-2012 року” та 21 військовослужбовець військової служби за контрактом, які в авіаційному центрі проходять навчання.

За словами заступника начальника центру з виховної роботи майора Сергія Новіцького, юнаки успішно пройшли курс навчання за програмою бойової підготовки молодого солдата, призвичаїлися до специфічних умов несення військової служби, морально підготувалися до армійського життя.

Для участі в урочистому ритуалі складання Військової присяги до навчального авіаційного центру прибули офіцери Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, представники органів місцевого самоврядування, духовенства, громадських та ветеранських організацій, батьки та рідні юнаків.

На урочистому мітингу з напутніми словами до військовослужбовців звернулися старший офіцер управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил Збройних Сил України майор Василь Приймак, заступник голови Гайсинської міської ради Володимир Бабій, ветеран військової служби полковник у відставці Микола Яценко, тимчасово виконуючий обов’язки начальника навчального авіаційного центру майор Сергій Синявський. Від імені батьків молодих солдатів привітала Олександра Усенко.

Вітаючи військовослужбовців із такою знаменною подією в їхньому житті, заступник начальника управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Олександр Зеленько звернув увагу юнаків на те, що, вступаючи до лав захисників Батьківщини, вони по праву стають спадкоємцями героїчних традицій воїнів старших поколінь, беруть на себе відповідальність за спокій своїх рідних і близьких, за долі мільйонів громадян держави.

– Мобілізуйте всю силу своїх молодих сердець на виконання відповідальних бойових завдань, на щоденну напружену службу у військових частинах Повітряних Сил, – закликав полковник Олександр Зеленько.

Від імені молодих воїнів солдат Володимир Нікітюк запевнив присутніх, що військовослужбовці з честю та гідністю готові виконувати покладені на них завдання.

Благочинний храмів Гайсинського округу протоієрей Олег благословив молодих воїнів на ратну службу.

Після завершення офіційної частини складання Військової присяги батьки, родичі та друзі новобранців мали можливість ознайомитись з побутом військовослужбовців, відвідати казарму, солдатську їдальню, поспілкуватися з командуванням частини.

Як повідомили в управлінні особового складу штабу Командування Повітряних Сил ЗС України, у підпорядкованих військових частинах Військову присягу на вірність Українському народові склали 1095 новобранців. Планується, що решта молодого поповнення ПС ЗС України складатиме Військову присягу 24 листопада та 3 грудня. Загалом, цієї осені лави Повітряних Сил ЗС України поповнять 3056 юнаків. 369 призовників пройдуть підготовку в навчальних центрах Повітряних Сил ЗС України, де отримають кваліфікацію молодшого спеціаліста. Фахівців для радіотехнічних та зенітних ракетних військ буде підготовлено в Об’єднаному навчальному центрі, що у Василькові, а спеціалістів, котрі забезпечуватимуть безпеку польотів, готуватиме навчальний авіаційний центр, який дислокується на Вінниччині.

Сергій Фурдик.

Століття на ниві військової культури

Сьогоднішній Бердичів не можна назвати містом авіаторів, проте у різні – мирні й грізні – роки авіація і місто були пов'язані нерозривно. Так, ще у дев'ятнадцятому столітті тут виконував випробні польоти видатний авіаконструктор Олександр Можайський. І навіть район, де це відбувалося, успадкував назву "Елінг" – споруда для будування, стоянки й ремонту дирижаблів. Тут на той час, наприкінці XIX – початку XX століття, дислокувалася повітроплавальна рота і, варто зазначити, що саме вони, воєнльоти, разом із уланами стали свого часу першими відвідувачами закладу, про який піде далі мова! Згодом, за радянських часів, на аеродромі Бердичів дислокувався прославлений звитягою й героїзмом, проявленими екіпажами в Афганістані й Чорнобилі, вертолітний полк. За часів уже Незалежної України полк став 1-ю бригадою армійської авіації Сухопутних військ України. Сьогодні частини вже немає, в період реформування вітчизняного війська вона була скорочена. Втім, і ветерани-вертолітники, і ветерани взагалі завжди є відвідувачами гарнізонного Будинку офіцерів – одного з головних осередків культури міста й головного закладу військової культури, де постійно проводяться урочисті зібрання й концерти з нагоди військово-професійних свят та ювілеїв частин – тих, що дислокуються тут і понині, а також і тих, яких вже немає на військовій карті. Відомий Будинок офіцерів й іншим...

За свідченнями старожилів Бердичева, нинішній район міста Червона Гора отримав свою сучасну назву від червоних полків кавалерійської дивізії Григорія Котовського, що розквартирувалася тут у двадцятих. Раніше ж район, що знаходиться на пагорбі та навколо нього, називався Лисою Горою – навіть зараз бабці з навколишніх сіл нерідко оперують старою, більш звичною з діда-прадіда назвою. Та вона не має нічого спільного з легендарною київською Лисою Горою, де за часів перших давньоруських князів збиралася на шабаш нечиста сила! Як свідчать бердичівські легенди, таку назву ця місцевість отримала чи не за часів Петра Першого, коли у Волинському Єрусалимі, як тоді поетично називали Бердичів його мешканці й гості міста, з'явилися перші військові частини. Начебто, відповідно до царського циркуляра, у місцях дислокації військових гарнізонів мали бути вирубані всі зелені насадження, "даби не заважали муштрі й маневру". І ось, коли всі дерева й кущі були насправді вирубані, район отримав назву Лисої Гори...

Офіцерське зібрання

У далекому 1912 році, коли старий Бердичів насолоджувався останніми роками мирного життя, ще не знаючи, що невдовзі мир надовго захлинеться спочатку у Першій світовій, а згодом – у ще більш кровопролитній громадянській війні, вулицями міста "бігали" перші трамвайчики-конки та марширували браві піхотинці, гарцювали на конях красені-драгуни та чинно карбували крок воєнльоти повітроплавальної роти, на Лисій Горі, де вже не перше століття дислоку-

вався військовий гарнізон, відбулася непересічна подія: було відкрито Офіцерське зібрання... Саме тоді, сто років тому, у Бердичеві був відкритий військовий культурний заклад, який пізніше став іменуватися гарнізонним Будинком офіцерів.

У великій залі Офіцерського зібрання в ті роки проводилися офіцерські бали, у малій – банкети. А ще тут була своя капличка, де офіцери могли поспілкуватися з Богом, більярдна й картярська, де вони проводили своє дозвілля. У роки воєнного лихоліття будівля Офіцерського зібрання за призначенням не використовувалася. А ось у 30-их роках знайшлася світла голова, яка вирішила повернути офіцерському будинку його історичне призначення – незадовго перед початком Великої Вітчизняної війни тут було створено Будинок комскладу.

У перші ж дні Великої Вітчизняної, як і інші будівлі військового містечка Бердичева, Будинок командирського складу зазнав бомбардувань, і до кінця війни він знову за призначенням не використовувався. Аж поки переможного сорок п'ятого року у цій будівлі не було сформовано 30-й гарнізонний Будинок офіцерів Прикарпатського військового округу.

Центр дозвілля багатотисячного гарнізону

За радянських часів, мається на увазі період між 1945 та 1991 роками, у Бердичеві дислокувався потужний військовий гарнізон – навчальна дивізія та ще й вертолітний полк поблизу міста, на аеродромі біля села Романівка. Це – майже п'ятнадцять тисяч військовослужбовців та тисячі членів їх сімей, велика аудиторія, що потребувала організації дозвілля. І воно у стінах ГБО та силами виїзних концертних бригад на полігонах організовувалося!

Колектив Будинку офіцерів не знав спокою ні в будні, ні, тим більше, у свята. Щодня тут проходило по декілька кіносеансів для дорослих та дітей. Вечорами – танці, у свята – концерти. Діяло декілька студій та гуртків для дружин та дітей військовослужбовців. А ще – виїзні концерти до містечок дислокації частин дивізії, на полігони, а згодом – і до Чорнобильської зони, де підрозділи та окремі військовослужбовці дивізії виконували завдання з ліквідації наслідків аварії на АЕС. Будинок офіцерів став центром партійно-політичної роботи: тут було організовано потужний університет марксизму-ленінізму, проводилися дивізійні звітно-виборчі партійні конференції, з'їзди кращих військовослужбовців з'єднання. А у масштабах міста цей військовий заклад став ще й одним із головних осередків культури, адже тут проводилися заходи за участю відомих у країі та Україні в цілому артистів.

30-й ГБО на сучасному етапі

Як і за радянських часів, сьогодні Будинок офіцерів залишається єдиним закладом військової культури у гарнізоні та одним із головних осередків культури у місті. Тут, як і раніше, проводяться концерти та різноманітні зустрічі, включаючи ювілейні зібрання ветеранів частин дивізії, що колись дислокувалася у місті. Діти військовослужбовців та усі бажаючі відвідують численні студії та гуртки, що діють при Будинку офіцерів, який очолює майор Олег Цилінський. Це – і клуб бального та спортивного танцю "Діамант", який очолює Анастасія Скрипова і який за 6 років свого існування досяг неабияких результатів на танцювальній арені, адже його учасники регулярно беруть участь у різноманітних змаганнях, конкурсах, чемпіонатах України і завжди повертаються з них у ранзі призерів. Це і студія сучасного та народного танцю "Фантазія" під керівництвом Айї Малашиної, який за десять років є неодноразовим призером багатьох конкурсів у різних регіонах України, і школа сучасного танцю "Rocket jump" на чолі з Борисом Дем'янчуком, де молодь танцює у стилях хіп-хоп та брейк-данс. Крім того, у Будинку офіцерів діють музична студія за класом фортепіано та музичний гурток за класом гітари, де заняття з дітьми проводять, відповідно, Лариса Лісовенко та В'ячеслав Одинець. Під керівництвом молодого талановитого викладача Тетяни Степанчук молодь займається у Будинку офіцерів шейпінгом, а у 5-т кратної чемпіонки України з кікбоксингу, двократної чемпіонки Кубка Світу серед спортивних клубів, фіналістки Кубка Світу серед кращих бійців світу, майстра спорту міжнародного класу з кікбоксингу та майстра спорту України з боксу, члена Національних збірних команд України з боксу та кікбоксингу Оксани Зарудняк хлопці та дівчата вчаться кікбоксингу. Також при Будинку офіцерів діють гурток англійської мови, де мови Байрона й Шекспіра дітей навчають викладачі-"іноземці" Євгенія Кітайцева та Наталія Володіна, гурток бісероплетіння, ідейним творцем якого є Ганна Семенець. Життя у гарнізонному Будинку офіцерів вирує. Постійними є виїзди концертних бригад закладу на полігони, де проходять навчання за участю військовослужбовців частин Бердичівського гарнізону та інших гарнізонів 8-го армійського корпусу. Одним словом, свій більш ніж поважний ювілей бердичівська "культура у погонах" зустрічає гідно – новими здобутками та невмирущою пам'яттю про багату на події столітню історію.

Олексій Тригуб.

20-летию создания транспортной авиационной эскадрильи "Блакитна Стежа", всем тем, кто связал с ней свою судьбу, посвящается

Ан-30: "Маленький Боинг" Страны Советов

Продовження. Початок в №43.

Казахстан

После распада СССР 9 казахских Ан-30 перешли "по наследству" в АК Air Kazakhstan, где они очень быстро оказались не удел. В 1999-02 гг. они перешли в собственность АК Бурундайавиа, но большинство из них поставлены на хранение на аэродроме Бурундай.

В 1999 году один из Ан-30 передали в ВВС Казахстана, но уже через два года вернули обратно в авиакомпанию Бурундайавиа, в 2004 году самолёт снова сменил хозяев – теперь им стало МЧС Казахстана в лице АО КазАвиаСпас. Но и здесь он пролетал всего 2 года, после чего был передан в пограничную авиацию. В 2010 году самолёт прошёл капитальный ремонт на 410 АРП, где его переконвертировали в "салон" .

Ещё два Ан-30 в 2003-04 гг. передали в КазАвиаСПас, один из них в настоящее время находится в лётном состоянии.

Остальные 6 Ан-30 АК Бурундайавиа находятся на хранении либо уже списаны.

Украина

Из девяти Ан-30 бывшего Украинского УГА к настоящему времени большинство находятся в нелетающем состоянии: 2 утилизировано, ещё 5 – списаны или находятся на хранении. Оставшиеся два самолёта поставлены в ВВС Анголы и в суданскую АК.

Один из Ан-30 непродолжительное время в конце 90-х начале 2000-х годов использовался для перевозок мэра Киева и даже выставлялся в "салонном" варианте на авиасалоне МАКС-2001.

Ещё одна машина перевозила игроков футбольного клуба "Черноморец" (Одесса) и была перекрашена в его цвета.

Во времена уже независимых стран Ан-30 привлекаются и для предотвращения выпадения осадков во время проведения главных государственных праздников. Ряд структур в РФ даже официально этим занимаются в качестве бизнеса. Но из года в год решение этих задач всё чаще ложится "на плечи" экипажей военных Ан-30.

Если по состоянию на август 2006 года у гражданских эксплуатантов имелось 30 летающих Ан-30, то на середину 2012-го в авиакомпаниях СНГ летало только 8 машин данного типа, ещё по одной имелось в МЧС Казахстана и в Судане.

По данным журнала "Взлёт", по состоянию на начало 2010 года в состав активного парка ГА РФ входили 13 Ан-30, в 2011 году – 11, а в начале 2012 – 4 самолёта.

Военные эксплуатанты

Военная версия машины отличалась от гражданской наличием на борту фотоаппаратов АФА-54/50, гиростабилизирующей установки ТАУ-М, радиовысотомера РВ-18Ж, электрометеорографа. В последующем по требованию военных заказчиков самолёты, выпускаемые для них, всё же оснастили РЛС "Гроза-30" , но это был уже совсем не тот локатор, как на Ан-26. Его возможности оказались значительно скромнее предшественника, особенно это касается дальности обнаружения ОЯП.

Кроме того, при полётах в зонах боевых действий, военные Ан-30 оснащались аппаратурой АСО-2В "Веер" или УВ-26. Имевшиеся узлы подвески позволяли размещать на них блоки общей ёмкостью до 192 ИК-ловушек в первом случае или 384 – во втором.

Всего военным эксплуатантам поставлено 33 машины, ими вооружили 3 отдельные дальнера-зведывательные авиационные эскадрильи (одраэ): 5-ю в ВВС ЗабВО (аэродром Белая), 86-ю ВВС ПрикВО (Черновцы) и 151-ю ВВС СибВО (Красноярск). Каждая из них, как правило, включала 9-11 Ан-30. В остальные части и подразделения отправились единичные машины.

Первые Ан-30 в 1974 году получили в Черновцах, 25 января того же года первая машина при-была и в 151 одраэ. До конца года сюда поставили ещё 7 Ан-30. С января 1976 года новые аэрофотосъёмщики прибыли и в 5 одраэ.

Несколько Ан-30 также поступили на вооружение 457-го осап (Алма-Ата), ещё один эксплуатировался в интересах 2-го Государственного научно-исследовательского полигона (ГНИП) в Семипалатинске.

В целом, поставки Ан-30 в военную авиацию осуществлено в следующие структуры:

Структура	***Место дислокации***	***Поставлено самолётов***
151-я одраэ	Красноярск	9
86-я одраэ	Черновцы	11
5-я одраэ	Братск (затем Белая и Тирасполь)	10
457-й осап	Алма-Ата	2
2 ГНИП	Семипалатинск	1
Всего		33
Потеряно в ЛП*		5

* – по одному в 5-ю, 86-ю, 151-ю одраэ, 457 осап (2 ГНИП) и 800-ю АБ (ОН).

5-ю эскадрилью между собой авиаторы называли "кочующей", т.к., в отличие от двух других, она только после войны поменяла 6 мест дислокации: Клязьма (до 1945), Рига (1945-49), Троицк (1949-50), Нерчинск (1950-58), Чита (1958-59), Домна (1959-70), Братск (1970-84), Белая (1-984-89).

В конечном итоге, 5-ю одраэ в июле 1989 года перевели на Европейскую часть СССР, в молдавский Тирасполь, впервые за 40 лет её истории. Но и здесь всего через 3 года она снова окажется чужой.

На территории СССР военные Ан-30 привлекались, в основном, для выполнения аэрофотосъёмок в картографических целях для топогеодезического обеспечения ГШ ВС СССР.

С началом весенне-летнего сезона, когда устанавливалась хорошая погода, экипажи Ан-30 убывали в длительные командировки для полётов на АФС в картографических целях. Их продолжительность составляла 1-1.5 месяца над Европейской частью СССР и 2-3 месяца – для других регионов: всё зависело от объёма работ и погоды.

Частными были задачи по фотографированию результатов ядерных испытаний и контролю за качеством маскировки особо важных объектов (оборонных заводов, складов химического оружия и т.п.).

Красноярские самолёты часто "гостили" на Байконуре и в Астрахани, обеспечивая деяте-льность космодрома и ГК НИИ ВВС.

В 1991 году два Ан-30 готовились в командировку в Персидский залив в составе сил ООН, но командировка так и несостоялась.

Но советские военные Ан-30 летали не только над территориями Великого и Могучего. Так, без участия самолётов данного типа не обошлась Афганская война и ряд локальных конфликтов.

С ноября 1981 года Ан-30 из трёх одраэ на ротационном принципе базировались на аэродроме Кабул в составе 50-го осап. До осени 1984 года там имелось 2 самолёта данного типа, а в последующем – 3. Кроме того, Ан-30 базировались на аэродромах Шиндандт и Кандагар, но это было, скорее всего, исключением из правил, т.к. ЦОИ (центр обработки информации) находился в Кабуле.

При этом полёты на АФС выполнялись, в основном, в апреле-июне 1982 года (98 самолёто-вылетов), а в последующем Ан-30 привлекались для визуального поиска объектов и войск мо-джахедов, контроля результатов БШУ, наведения боевой авиации на цели, фотографирования районов с целью выбора мест для вертолетных площадок, поиска сбитых ЛА и т.д.

В полётах на АФС первоначально использовались аэрофотоаппараты: 1 АФА-42/100 и 3 АФА-54/50 (в.т.ч 2 из них – для перспективной съёмки), затем последние заменили на АФА-42/20, но недолго, т.к. из-за возросшей эффективности ПВО противника пришлось увеличивать высоты полёта, вплоть до 9000 м.

По воспоминаниям очевидцев, применение Ан-30 в Афганистане было весьма успешным: как посчитали "разведчики" , 2 Ан-30 смогли заменить целую аэ на МиГ-21Р.

11 марта 1985-го в 25 км от Кабула из ПЗРК был сбит Ан-30 (б/н 05) 151-й одраэ капитана А.Горбачевского. После попадания ЗУР в двигатель пожар ликвидировать не удалось, поэтому командир экипажа отдал команду на вынужденное покидание самолёта, оставшись на его борту вместе с ПКК старшим лейтенантом В.Ивановым. Ими была предпринята попытка аварийной посадки на аэродроме Баграм, но на торец его ВПП самолёт вышел на высоте около 800 м. В процессе разворота для погашения избытка высоты перегорели тяги управления элеронами и отгорел закрылок. Самолёт перестал слушаться рулей и столкнулся с землёй. Капитан А.Горбачевский посмертно награждён орденом Ленина, а старший лейтенант В.Иванов – орденом Красного Знамени.

В 1986 и 1987 гг. один из "кабульских" Ан-30 летал в Анголе с целью обеспечения боевых действий, после того как от подобного "заманчивого предложения" отказались их гражданские коллеги. При этом машину перегнали в СССР, где перекрасили в цвета Аэрофлота и присвоили гражданскую регистрацию СССР-27205. После успешных командировок самолёт снова вернулся в 50-й осап.

Не обошлись при ЛПК на ЧАЭС и без военных Ан-30. Один из них стал, вероятно, первым самолётом, пролетевшим над реактором.

По воспоминаниям полковника Ю. Андриенко, 23 апреля 1986 года один из Ан-30 (86-я одраэ, Черновцы), штурманом на котором был именно он, прибыл на аэродром Борисполь для выполнения аэрофотосъёмочных работ в картографических целях.

После произошедшей катастрофы на ЧАЭС первое, что было необходимо сделать, – оценить её масштабы и последствия. Для этой цели как нельзя лучше подходил Ан-30 со своим фотооборудованием. И уже рано утром 27 апреля на нём были выполнены полёты над районом ЧАЭС, и в этот же день первые подробные фотоснимки легли на стол военному руководству и учёным. В последующие дни полёты повторились, при этом использовались аэродромы Чернигов (Певцы), Нежин и Овруч. Причём, на крайних двух, как правило, выполнялась дезактивация самолёта.

После распада СССР военные Ан-30 оказались на территориях теперь уже независимых РФ, Украины, Молдовы и Казахстана. И теперь у каждого из них была своя, отдельная история.

Так, красноярские Ан-30 сменили свою прописку на подмосковную Кубинку, тираспольские – на Воронеж, а 86-я одраэ вошла в состав ВВС Украины.

Теперь уже российские Ан-30 в Молдове оказались косвенно вовлечёнными в её внутренний конфликт. Оставшись без боевых самолётов в данном регионе, российские военные пытались использовать "Маленькие Боинги" для ведения разведки, а самые "горячие головы" – и для бомбометаний. Вскоре их пыл охладили: 13 марта 1992 года самолёт командира одраэ полковника В.Жерегеля обстреляли из автомата, повредив один из двигателей. К счастью, экипажу удалось выполнить успешную посадку в Тирасполе.

1 апреля 1992 года Президент РФ издал указ о переводе 14-й гвардейской армии, воинских и учреждений Вооруженных Сил бывшего СССР, находящихся на территории Республики Молдова и не вошедших в состав её собственных вооруженных сил, под юрисдикцию России с подчинением их Главнокомандующему ОВС СНГ.

Командир 5-й одраэ, читая ситуацию наперёд, уже предвидел дальнейшее обострение ситуации, поэтому постоянно "зондировал почву" на предмет перевода эскадрильи на территорию РФ. Основной вариант был Анапа, но сработал запасной – Воронеж. Решение о перебазировании приняли в феврале 1993 года, а само оно осуществлялось до 16 марта. Впрочем, свои семьи Тираспольские авиаторы вывозили ещё долго – до октября 1994 года, по мере получения квартир в Воронеже.

Со 2 декабря 1994 года, за 10 дней до начала активной фазы боевых действий, Ан-30Б 5-й одраэ перебазировали на аэродром Ростов-на-Дону для обеспечения ведения боевых действий в Чеченской республике. В командировку экипаж отправили "аврально" , поэтому на борту стоял фотоаппарат с фокусным расстоянием 50 см, а поскольку масштаб АФС задали крупный, то пришлось летать пониже, в зоне действия ПЗРК. К счастью, обошлось без потерь.

В 1994-99 гг. по одному российскому Ан-30 базировались на аэродроме Душанбе в составе группы российских войск в Таджикистане.

В 1998 году 151-ю одраэ переформировали в 181-ю осаэ 37 ВА ВГК (ДА), и перебазировали в Иркутск, куда перелетели 4 её самолёта (182 одрао). Ещё столько же Ан-30, начиная с 1995 года, передали в Кубинку, где они привлекаются для полётов по Договору по открытому небу.

В том же 1998 году 5-ю одраэ сократили до 183 одрао, а в 2010 году она лишилась статуса отдельной части и была включена в состав 7000-й АБ (Воронеж).

В августе-сентябре 1999 года в небе над Дагестаном аэрофотосъёмщики из состава 151-й одраэ снова выполняли разведывательные полёты, а с осени того же года они стали летать и над Чечнёй в интересах Объединённой группировки российских войск.

В декабре 2009 года 181-я оаэ прекратила своё существование как отдельная часть и вошла в со-став авиабазы Белая, с перебазированием на одноимённый аэродром.

В настоящий момент 4 Ан-30 в лётном состоянии (б/н 01, 26226, 27205 и 30078) базируются в Кубинке в составе 800-й АБ (ОН).

В составе 7000 АБ находятся 4 летающих Ан-30 (б/н 04 жёлтый, 10, 86 и 87), авиабаза в Белой располагает тремя летающими самолётами данного типа – б/н 30, 31 и 32.

Далі буде.

©Сергей Дроздов.
Специально для "Крила України" .

Курсом на інновації і практичну роботу

Чергову річницю від дня заснування Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відзначає його дружній колектив та понад 125-тисячна армія випускників. За всю історію існування видового вузу "кожедубівці" значно збагатили вітчизняні наукові здобутки та створили належне підґрунтя для подальшого розвитку військової освіти.

Сьогодні університет є багатопрофільним навчальним закладом, де проводяться фундаментальні та прикладні наукові дослідження, а також підготовка для Збройних Сил України кваліфікованих фахівців тактичного рівня за всіма основними напрямами і спеціальностями Повітряних Сил, армійської авіації та протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України.

Також за ХУПС давно закріпилося звання загальновизнаного центру проведення ґрунтовних наукових досліджень, підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації.

Про освітні та наукові "перемоги" вузу розповідає його колишній випускник, а нині – тимчасово виконуючий обов'язки начальника ХУПС військовий льотчик першого класу полковник Андрій Алімпієв.

– Шановний Андрію Миколайовичу, розкажіть, будь ласка, на яких військових традиціях сьогодні виховують офіцерів-"кожедубівців"?

– Почну з найголовнішого. Харківський університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба увібрав у себе історію та надбання 2 військових академій та 9 вищих військових училищ, які готували чи підвищували рівень освіти авіаторів і фахівців протиповітряної оборони. Найстарішим зі всіх військових установ була 9-та військова авіаційна школа льотчиків та льотчиків-спостерігачів, створена 12 листопада 1930 року. З того дня й розпочався відлік історії університету...

Військові навчальні заклади, на базі яких формувався університет, на всіх етапах свого існування відігравали важливу роль у захисті Батьківщини та підвищенні її обороноздатності. Значна частина цих військових навчальних закладів була створена у тривожні передвоєнні та вогняні воєнні роки. Їх вихованці у часи суворих випробувань вкрили себе невгасимою славою, вписали яскраві сторінки в героїчну історію Великої Вітчизняної. На їхньому рахунку – не одна тисяча збитих ворожих літаків, велика кількість знищеної бойової техніки і живої сили ворога.

Добрим прикладом для нинішнього покоління "кожедубівців" є те, що серед наших випускників – 578 Героїв Радянського Союзу, з них 28 – двічі удостоєні цього високого звання, а маршал авіації Іван Кожедуб, ім'я якого носить вуз, тричі став Героєм Радянського Союзу. Окрім цього, в строю наших випускників – 27 льотчиків-космонавтів та три колишніх міністри оборони. Рівняння на цих людей додає курсантам наполегливості в оволодінні обраною професією та допомагає сформувати морально-ділові якості, необхідні справжньому офіцеру.

Сьогодні в основу роботи командирів та викладачів ХУПС покладена підготовка висококваліфікованих кадрів, збагачених загальнолюдськими та національними цінностями, готових майстерно діяти в умовах сучасної війни, бути справжнім патріотами своєї держави.

На мою думку, саме вірність і відданість, обов'язок і мужність, честь і гідність повинні стати основними рисами характеру кожного випускника Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Що ж до військової та спеціальної підготовки військовослужбовців, то нашим основним завданням на цьому рубежі, вважаю, є постійне вдосконалення матеріально-технічної бази, навчального процесу, а також наукової діяльності.

– Які позитивні зміни відбулися в університеті в плані покращання навчально-матеріальної бази і організації навчального процесу? Як нововведення вплинуть на знання випускників?

– Підготовка майбутнього офіцера має багатогранний характер, а вимоги до рівня його професіоналізму та компетентності постійно підвищуються. Але у військову молодого лейтенанта оцінюють, в першу чергу, за рівнем володіння озброєнням та військовою технікою, спеціальними знаннями. Тож саме бойовій роботі та полігонному вишколу в університеті приділяється чимало уваги.

Не слід забувати, що стійкі практичні навички з експлуатації сучасних літальних апаратів та засобів протиповітряної оборони можливо досягти лише в ході практичного відпрацювання спеціальних вправ на аеродромах та тактичних полях. Такий підхід до навчання дуже дієвий, але, разом із цим, потребує значних фінансових та ресурсних витрат.

Заощадити державні кошти та водночас покращити знання випускників дозволить активне впровадження у навчальний процес тренажерних систем і комплексів, постійне вдосконалення методики їх застосування. Саме на цьому перспективному напрямку ми й зосереджуємо останнім часом наші зусилля та бачимо подальший розвиток університету.

Прикладом активного введення інновацій в систему підготовки офіцерів стало нещодавнє розгортання сучасного тренажера навчально-тренувального літака типу Л-39 "Альбатрос" (ТКС-Л39).

Новий тренажер, прийнятий на озброєння минулого року, був створений у Львові фахівцями ТОВ "Маркет-Матс" спільно з працівниками Державного підприємства "Львівський авіаційно-ремонтний завод" Державного концерну "Укроборонпром".

ТКС-Л39 за основними показниками є високоефективним автоматизованим навчально-тренувальним засобом для підготовки льотчиків. Нове обладнання дозволяє відпрацьовувати 100% підготовчих вправ, не менше 85% основних завдань з пілотування та майже стільки ж вправ з бойового застосування та дій в особливих умовах польоту.

Першими випробували тренажер літака типу Л-39 "Альбатрос" 10 осіб із числа льотно-інструкторського та інженерно-технічного складу льотного факультету. Всі фахівці успішно пройшли курс перенавчання, склали заліки та допущені до подальшої експлуатації тренажера ТКС-Л39.

Іншим яскравим прикладом переходу на нове і сучасне можна назвати введення в дію декілька років тому навчально-тренувального комплексу вертольоту Мі-8 МТВ (УТКВ Мі-8 МТВ). Ця розробка фахівців НВО "АВІА" з міста Кременчук вмістилася у три спеціальні класи та значно покращила рівень підготовки вертолітників і фахівців інженерно-технічного профілю.

– Рівень льотної майстерності українських військових льотчиків цього року значно зріс. А що в університеті робиться в плані підвищення рівня професіоналізму пілотів?

– Серед головних змін у системі льотної підготовки можна назвати переведення навчання курсантів-пілотів з чотирирічного терміну навчання на п'ятирічну програму. Це нововведення можна назвати певним "перезавантаженням" у навчанні пілотів.

До речі, у таких перемінах, в першу чергу, зацікавлені самі курсанти, які після випуску замість диплома бакалавра, як зараз, здобуватимуть освітньо-кваліфікаційний рівень "спеціаліст".

За прогнозами, протягом п'яти років наші випускники, які служитимуть у винищувальній, бомбардувальній, розвідувальній та штурмовій авіації, матимуть загальний наліт у межах 220–230 годин. Цей показник складатиметься з 40 годин польотів на легкомоторному літаку, 140 годин – на літаку типу Л-39 та ще 40-50 годин виконання завдань на бойовому літаку.

Після впровадження нових підходів, дипломовані "кожедубівці", підготовлені для служби у військово-транспортній авіації, вже на молодших курсах матимуть наліт на легкомоторному лі-

таку 40 годин, після керування літаком Л-39 – 80 годин, а згодом відпрацюють у небі 83 години у кріслі Ан-26. Таким чином, у підсумку п'яти років в їхній льотній книжці – 203 години.

А майбутні льотчики армійської авіації за плечима матимуть 190 годин нальотного часу, з яких 40 годин – на поршневому вертольоті, 60 годин – в кабіні Мі-2, 50 годин – на Мі-8 та ще 40 годин – у кабіні бойового вертольота.

Також у плані перебудови системи підготовки військових льотчиків в Харківському університеті Повітряних Сил плануються такі зміни у системі підготовки молодих льотчиків, як навчання за багатоступеневою схемою із залученням на перших етапах льотної підготовки легкомоторних літаків, обов'язкове використання в процесі навчання сучасних тренажерів, які здатні до 90% імітувати умови польоту, наближаючи роботу пілотів до реальних. Обов'язково навчання завершуватиметься практичними польотами на бойових літаках.

Активне впровадження у навчання пілотів практики польотів на легкомоторних літаках дозволить значно заощадити витрати на професійну підготовку. Приміром, використання цивільного літака Як-52 зменшить вартість підготовки льотчика майже на 20%, а також дозволить зменшити помилку у визначенні подальшої спеціалізації курсантів чи перепрофілювання деяких з них на нельотні фахові напрямки.

Такі кардинальні зміни у підходах до льотної практики обумовлюються вимогами часу, подальшим просуванням на шляху розвитку і реформування нашого війська.

– Розкажіть, будь ласка, про перспективи подальшого розвитку науково-технічної та освітньої діяльності університету.

– З метою поліпшення навчально-виховного процесу та суттєвого покращання рівня практичної підготовки курсантів в університеті відпрацьовано документи щодо вдосконалення системи функціонування, повсякденної діяльності та навчально-виховного процесу університету на період до 2014 року.

Так, подальшими змінами передбачено низку заходів стосовно покращання навчального процесу курсантів та матеріально-технічного забезпечення. Тож практично на всіх факультетах очікуються якісь нововведення або застосування сучасних технологій та обладнання.

Почну перелік змін у найближчому майбутньому зі створення на базі 203-ї навчальної авіаційної бригади, розташованої в Чугуєві, Центру забезпечення навчального процесу ХУПС. Планується, що там кожен факультет університету матиме польову навчальну і матеріально-технічну базу, сучасні зразки озброєння і техніки.

Крім того, в новому структурному підрозділі університету спроектовано тактичне поле, інженерне містечко, топографічний майданчик, вогнева (штурмова) смуга, парашутне містечко тощо.

Також планується, що на озброєнні університету знаходитимуться два комплексних тренажери літака Л-39. Один з них уже розташовується в класах навчально-тренувального комплексу ХУПС, а інший буде знаходитися у Чугуєві.

Незабаром для забезпечення навчання льотчиків ми отримаємо й комплексний тренажер літака типу МіГ-29 та проведемо до корінну модернізацію комплексного тренажера вертольота Мі-8 МТВ. Останнє значно розширить функціональні можливості спеціального обладнання відносно бойового застосування гвинтокрилої машини.

Не менш великих змін зазнає й підготовка фахівців протиповітряної оборони Сухопутних військ. Так, незабаром очікується прибуття до Харкова спеціального тренажерного обладнання, яке розроблено у Києві фахівцями Науково-виробничого підприємства "Енергія 2000". Остання інновація складається з декількох спеціалізованих приміщень, а саме:

– клас водіння гусеничної машини ГМ-352 (ЗСУ 2С6 "Тунгуска") та багатоцільового тягача МТЛБ (БМ 9А35 "Стріла-10");

– клас водіння БАЗ-5937 на динамічній платформі;

– клас вогневої (спеціальної) підготовки екіпажу ЗСУ 2С6 "Тунгуска";

– клас вогневої (спеціальної) підготовки бойового розрахунку зенітного ракетного комплексу "Стріла-10";

– клас вогневої (спеціальної) підготовки стрільців-зенітників переносного зенітного ракетного комплексу "Ігла";

– клас вогневої (спеціальної) підготовки бойового розрахунку зенітного ракетного комплексу "Оса-АКМ".

А для підготовки майбутніх офіцерів радіотехнічних військ ППО зараз триває робота щодо створення тренажерів для виявлення повітряних цілей, визначення координат цілей та видачі радіолокаційної інформації. Також у воїнів-локаторників незабаром з'являться класні варіанти сучасних радіолокаційних станцій типу 5Н84А та інші тренажери, які забезпечують підготовку курсантів до роботи на таких сучасних автоматизованих системах, як "Ореанда-РТВ", АС ЗОІ тощо.

Тим часом, фахівцями факультету зенітних ракетних військ та Наукового центру Повітряних Сил активно виконується оперативне завдання щодо створення автоматизованих робочих місць для тренажерної підготовки на засобах зенітного ракетного комплексу С-300П.

Не можу не згадати й про запровадження в університеті сучасної електронної бібліотеки з програмним забезпеченням "МОДЕЛ". Остання новинка надасть можливість кожному курсанту університету, не виходячи з класів, самостійно знайти практично будь-яку інформацію з усього переліку навчальних дисциплін за його профілем підготовки.

Перед командуванням університету та факультетів стоять й інші, не менш важливі завдання щодо впровадження інновацій в систему підготовки офіцерських кадрів і в плані просування військової науки.

На останок зазначу, що реалізація наших цілком реальних планів щодо вдосконалення системи функціонування, повсякденної діяльності та навчально-виховного процесу ХУПС на період наступних двох років дозволить створити сучасну навчально-матеріальну базу університету. Результатом цього, в першу чергу, стане перехід на якісно новий рівень тренажерної підготовки курсантів та рубіж оволодіння спеціальними практичними навичками за призначенням.

– Дякую за змістовні відповіді та вітаю зі святом!

Бесіду вів Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

У військових визначать IQ

В Івано-Франківському обласному військовому комісаріаті розпочала роботу комісія Сухопутних військ Збройних Сил України. Упродовж двох днів усі працівники та військовослужбовці цієї установи складуть низку тестів та іспитів.

– Кожен, хто працює в обласному військкоматі, складе тести, які продемонструють професійну придатність людини, її ступінь інтелектуального розвитку та адаптивність, – зазначив начальник комісії підполковник Олег Романов. – Крім цього, всі військовослужбовці і працівники складуть іспити з фізичної підготовки.

Подібні іспити проводяться у Збройних Силах вперше. І Прикарпаття стало своєрідним дебютантом. За словами офіцера, таке нововведення керівництва Сухопутних військ Збройних Сил України дозволить командиру побачити неупереджену картину стосовно професійної придатності кожного офіцера й працівника. Адже під час складання тестів до мінімуму зведено втручання людини у кінцевий результат.

Відтепер подібні заходи будуть проводитись у всіх частинах та установах Сухопутних військ ЗС, які підлягатимуть реформуванню. На підставі їх результатів складатиметься рейтингова таблиця, яка буде мати вирішальне значення в прийнятті рішення командира стосовно того чи іншого офіцера.

Однак неприємним є те, що, скажімо, тест на так зване IQ пропонується проходити російською мовою. Як пояснили члени комісії, українського варіанту просто не було, а переклад психологічних тестів коштує дуже дорого. Також вони висловили переконання, що навіть та кількість питань, що пов'язана зі складанням слів чи частин речення суттєво не впливатиме на кінцевий результат. Адже в тесті чимало графічних та математичних питань.

Тарас Грень.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

П'ятдесят військовослужбовців Хмельницького гарнізону пройшли перенавчання

У Хмельницькому центрі перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених в запас або відставку, відбувся двадцять сьомий випуск слухачів. П'ятдесят військовослужбовців, пройшовши перенавчання за спеціальностями "Менеджмент підприємницької діяльності", "Фінанси та кредит", "Графічний дизайн і реклама", отримали свідоцтва державного зразка та відповідні сертифікати.

Перенавчання військовослужбовців здійснювалося в рамках проекту Трастового Фонду НАТО "Партнерство заради миру".

За словами директора Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців Михайла Войнаренка, кожен із військовослужбовців, пройшовши курси перепідготовки, має хорошу можливість не лише підвищити рівень професійної кваліфікації, а й здобути знання і новий фах за цивільними спеціальностями.

– Більшість військовослужбовців, – розповідає Михайло Войнаренко, – за час служби отримали вузькоспеціалізовану військово-професійну підготовку. У нашому центрі ми надаємо змогу кожному виправити цю ситуацію. Звичайно, у зрілому віці кардинально все міняти важко, але цього вимагає життя. Ми тісно співпрацюємо з Центрами зайнятості, тож на спеціальності, які пропонуємо опанувати колишнім військовослужбовцям, є попит на ринку праці. А далі все залежить від кожного особисто. Як показує практика, а в нас відбувся вже 27-й випуск, у кожного випускника курсів є можливість працевлаштуватися і реалізувати свій потенціал у цивільних умовах.

Варто зазначити, що у жовтні Хмельницький центр перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених в запас або відставку, розпочав новий етап навчання. Необхідні знання та навички за новими цивільними спеціальностями, які допоможуть працевлаштуватися на підприємствах, в організаціях чи установах, здобувають 35 колишніх військовослужбовців, більшість яких зі Старокостянтинова Хмельницької області.

Сергій Фурдик.

ТЕХНОЛОГІЇ

Росія зробить Т-90 "цифровими"

Міністерство оборони Індії в 2013 році одержить перші комплекти систем цифрового управління для основних бойових танків Т-90. Контракт на поставку систем уже практично підписаний. Комплекти, що дозволяють зробити Т-90 "цифровими", розроблені спільно "Уралвагонзаводом" і концерном "Созвездие". Завдяки ним танки можуть бути зв'язані в єдину інформаційну мережу.

Нова система одержала назву "Созвездие -2М". Вона являє собою автоматизовану систему управління, яка дозволяє командирам управляти підрозділами в режимі реального часу. До складу системи входять дисплеї, на яких відображається вся тактична інформація. У цей час випускаються два варіанти АСУ – для лінійних і командирських танків.

Командирська система містить у собі кілька інформаційних дисплеїв, на яких відображається інформація про розташування своїх сил і сил супротивника. Переговори про поставку Індії систем "Созвездие-2М" ведуться протягом останнього року. В рамках її випробувань частина обладнання й програмного забезпечення довелося замінити, а також домогтися сумісності "Созвездие-2М" з "начинням" індійських Т-90. При цьому, як повідомляє видання "Известия", для Т-90 випробування системи було не вдалим. Зокрема, за підсумками навчань "Кавказ-2012", у яких вона перевірялася, військові виявили близько 150 недоліків. Відтак, Міноборони Росії наполягало на закритті проекту, але пізніше все-таки було вирішено продовжити розробку АСУ й виділити на цей проект додаткове фінансування.

ДОМОВЛЕНОСТІ

Киргизія й Таджикистан одержать $1,5 млрд на армію

Росія готова виділити Киргизії й Таджикистану 1,5 мільярди доларів на військові витрати. Про це пише газета "Коммерсантъ", посилаючись на власні джерела й відзначаючи, що в такий спосіб РФ намагається зміцнити свої позиції в регіоні на противагу США. За даними видання, 1,1 мільярда планується витратити на переозброєння киргизької армії, причому мова йде не про кредит.

Перші партії російської зброї, як очікується, будуть відправлені в Киргизію влітку 2013 року. Бішкек розраховує одержати не тільки легку стрілецьку зброю, але й бойові машини, вертольоти, польові й стаціонарні госпіталі, мототехнику, переносні міномети, супутникову апаратуру. Крім того, за даними "Комерсанта", буде розширена програма підготовки киргизьких військових у вузах РФ.

Ще 200 мільйонів доларів підуть збройним силам Таджикистану, ці гроші планується витратити на модернізацію ППО й ремонт військової техніки. Також Росія готова надати Душанбе 200 мільйонів доларів у вигляді пільг на поставку нафтопродуктів.

У Киргизії й у Таджикистані перебувають російські військові бази. Відповідно до домовленостей, російська сторона не платить за розміщення військових об'єктів прямо, а надає республікам допомогу зброєю й військовою технікою. У той же час і Киргизія, і Таджикистан висловлювали бажання стягувати оренду плату в грошовій формі.

У вересні-жовтні 2012 року Росія домовилася з керівництвом цих республік про продовження терміну перебування баз. Відповідно до угод, військові об'єкти РФ у Киргизії залишаться до 2032 року, у Таджикистані – до 2042 року. На цьому тлі була також досягнута домовленість про списання боргу Киргизії перед РФ (на суму майже в півмільярда доларів).

БЕЗПЕКА

ВПС Росії захистять літаки й вертольоти "Вітебськом"

ВПС Росії вже наступного року почнуть одержувати нові комплекси радіоелектронної боротьби сімейства "Вітебськ". У першу чергу ці системи будуть встановлюватися на штурмовики Су-25 і ударні вертольоти. У цей час один з комплексів з індексом "Вітебськ-25" проходить випробування в Державному льотно-випробувальному центрі в Ахтубінську.

Основу "Вітебська" становить станція активних перешкод Л-370-3С. За даними НДІ "Екран", що розробив комплекс РЕБ, станція працює набагато швидше від подібних систем на літаках "Сорбції" на Су-27, "Омуля" на Су-25 і "Гарденії" на МіГ-29. "Вітебськ" здатний оцінити інтенсивність радіолокаційного опромінення й придушити цей сигнал у широкому частотному діапазоні. До складу комплексу також входить система захисту від ракет з тепловою голівкою самонаведення.

Слід зазначити, що деякі елементи "Вітебська" уже протягом двох років встановлюються на вертольоти. Зокрема, системи Л-370П-2 монтуються на Ка-52, а Л-370Е-8 – на Мі-8МТ. При цьому у цих комплексів цифрова станція активних перешкод не адаптована для вертольотів, і такі літальні апарати захищені тільки від ракет з тепловою ГСН. Крім того, замість лазерних прожекторів система самозахисту використовує звичайні світлові.

Адаптовані ЦСАП мають ставити на вертольоти Ка-52 уже в 2013 році. Тоді ж планується почати установку "Вітебська" на транспортні вертольоти Мі-26 і Мі-26Т2. У перспективі – створення версії "Вітебська" для транспортнків Іл-476 (Іл-76МД-90А).

НА ОЗБРОЄННЯ

Індія докупить розвідувальні аеростати

ВПС Індії мають намір закупити шість аеростатних радарів загальною вартістю понад 400 мільйони доларів. Про це повідомляє Defense News. Тендер буде оголошений найближчим часом. До участі буде допущена британська компанія BAE Systems, американські Lockheed Martin і Northrop Grumman, французька Thales, ізраїльська Israel Aerospace Industries, а також російський "Рособоронекспорт".

Як відзначає видання, Індія вирішила не замовляти нові аеростати в ізраїльської компанії Rafael, яка поставила перші два аеростати. За словами співрозмовника видання, один з ізраїльських аеростатів зламався, а за його ремонт виробник запросив занадто високу ціну. У цілому в рамках контракту від 2005 року Індія замовила в Rafael три аеростатні радари.

Аеростатні радари ВПС Індії використовує для відстеження польотів авіації потенційного супротивника. Зокрема, вони патрулювали кордон з Пакистаном. Радіус дії радара сягає 350 кілометрів, при цьому він сам може підніматися на висоту понад дев'яти кілометрів. Крім закупівлі іноземних радарів, Організація оборонних досліджень і розробок Індії (DRDO) займається створенням двох власних аеростатних радарів. У найближчі 10 років Індія розраховує одержати 30 таких апаратів.

МАНЕВРИ

Японія й США почали спільні навчання

Японія й США почали проведення спільного навчання. Як повідомляє NHK, маневри проводяться в префектурі Окінава, неподалік від американської військової бази. У навчанні беруть участь 37 тисяч японських і 10 тисяч американських військовослужбовців, а також судна ВМС Японії й один американський авіаносець. Це традиційне для армій двох країн двосторонє навчання Keen Sword ("Гострий меч").

Навчання проходить на тлі загострення територіальної суперечки між Японією й Китаєм навколо архіпелагу Сенкаку (Дяоюйдао). Напруженість між двома країнами посилилася в серпні поточного року, після того як уряд Японії заявив про намір викупити три острови в приватних власників. У Китаї після цього пройшли масові антияпонські демонстрації, у зв'язку із чим великі японські компанії призупинили роботу в країні.

Офіційний Пекін раніше вже виражав невдоволення наміром Японії й США провести спільні навчання. Наприкінці жовтня в Міністерстві оборони Китаю заявили, що маневри "підвищують напруженість у регіоні" і відзначили, що будуть пильно стежити за їхнім ходом.

Як відзначає The New York Times, у зв'язку із ситуацією навколо спірних островів Японія й США пішли на зміну програми навчань, зокрема, з неї була виключена операція зі звільнення незаселеного острова, захопленого умовним супротивником. Відповідно до плану, навчання Keen Sword триватиме до 16 листопада.

ТЕСТИ

АК-12 відправили на випробування

Новий автомат АК-12 виробництва заводу "Іжмаш" відправили на попередні випробування в Центральний науково-дослідний інститут точного машинобудування. Про це РІА "Новости" повідомили в прес-службі підприємства. Раніше повідомлялося, що випробування автомата почнуться в листопаді 2012 року, однак точна дата не називалася. У ході випробувань автомат перевірять на морозо– і жаростійкість, ефективність в умовах підвищеної вологості й запиленості, а також після падіння з висоти півтора метри.

Автомат вже зацікавив як російські силові структури, включаючи Міноборони, так і закордонних покупців. Крім бойової версії АК-12, "Іжмаш" планує випустити його цивільну модифікацію, оскільки перші замовлення силовиків навряд чи будуть великими. У цілому на базі АК-12 буде створена ціла лінійка стрілецької зброї, включаючи пістолети-кулемети, штурмові гвинтівки, ручні кулемети загальновійськового й спеціального призначення.

Розробка АК-12 на "Іжмаші" почалася ще 2011 року. Зброя зберегла класичне компонування попередніх поколінь автомата Калашникова, однак одержала ряд конструктивних і ергономічних доробок. Так, автомат має суттєво меншу віддачу й більш високу купчастість стрільби (за рахунок змін динаміки рухомих частин). Новий автомат постачатиметься із планками Пікатінні для установки додаткових пристроїв, двосторонньою рукояттю перезарядження й регульованим за довжиною прикладом.

"НА ПЕНСІЮ"

"Ентерпрайз" пустять на металобрухт

Перший у світі атомний авіаносець "Ентерпрайз" 4 листопада повернувся зі свого останнього плавання в складі ВМС США. Як повідомляє Associated Press, офіційно ВМС спишуть авіаносець 1 грудня, після чого з корабля демонтують реактори і озброєння та пустять на металобрухт.

Після повернення зі свого останнього плавання в порт приписки Норфолк, на "Ентерпрайзі", що одержав у ВМС прізвисько "Великий Е", почалися роботи із зупинки всіх його ядерних реакторів. Після того, як енергетичні установки корабля будуть зупинені, "Ентерпрайз" відбуксують у Вашингтон для утилізації.

Корабель прибув на базу після закінчення свого 25-го виходу в море, який тривав вісім місяців. За цей час винищувачі здійснили понад 2200 вильотів з палуби корабля й скинули 56 бомб в Афганістані. Крім того, "Ентерпрайз" 10 раз проходив через Ормузьку протоку, яку Іран погрожував перекрити у відповідь на економічні санкції США й країн Євросоюзу.

СТАРТИ

"Протон-М" вивів на орбіту космічні апарати "Луч-5Б" і "Ямал-300К"

3 листопада 2012 року зі стартового комплексу майданчика 81 космодрому Байконур стартовими розрахунками підприємств ракетно-космічної промисловості проведено пуск ракети космічного призначення "Протон-М" з розгінним блоком (РБ) "Бриз-М" і російськими комунікаційними космічними апаратами "Луч-5Б" і "Ямал-300К".

Відповідно до циклограми виведення, головний блок у складі РБ і космічних апаратів "Луч-5Б" і "Ямал-300К" штатно відокремився від третього ступеня ракети-носія та відбулося штатне відділення космічного апарата (КА) "Ямал-300К" від розгінного блоку (РБ) "Бриз-М". Пізніше також штатно відокремився КА "Луч-5Б". Обидва апарати взяті на управління. Проводяться перевірні увімкнення систем.

Космічний апарат "Луч-5Б" – другий апарат багатофункціональної космічної системи ретрансляції "Луч", що розробляється в рамках Федеральної космічної програми (перший супутник – "Луч-5А" був успішно запущений в грудні 2011 року). Апарати даної системи призначені для ретрансляції інформації з низько літаючих космічних апаратів, включаючи пілотовані космічні комплекси, і в першу чергу російський сегмент Міжнародної космічної станції, а також з інших об'єктів ракетно-космічної техніки (ракет-носіїв, розгінних блоків та ін.)

Супутники здатні приймати від них інформацію (як телеметричну, так і цільову) на активних і пасивних ділянках польоту, що знаходяться поза зонами видимості з території Росії, і передавати її в режимі реального часу на наземні пункти прийому інформації.

Крім цього, супутники-ретранслятори здатні приймати сигнали системи "КОСПАС-САРСАТ", а також інформацію зі станцій гідрометеорологічної системи Росгідромету, і транслювати їх на наземні станції. Також "Луч" буде передавати поправки до вимірювань, виконуваних по супутниках системи ГЛОНАСС, що дозволить збільшити точність вимірювання сигналу.

Космічний апарат "Ямал-300К" створений за замовленням російського оператора супутникового зв'язку ВАТ "Газпром космічні системи" і призначений для безперервного і цілодобового виконання функцій космічного ретранслятора в системах супутникової фіксованого зв'язку та мовлення із заданими характеристиками.

Космічний апарат дозволяє вирішувати завдання створення мереж VSAT, організації супутникового широкосмугового доступу, магістральних потоків Інтернет, магістральних ліній зв'язку, забезпечення загальноросійського та регіонального телебачення розподільного типу і безпосереднього прийому, повідомляє прес-служба Роскосмосу.

ЗБІЙ СИСТЕМИ

Астронавти успішно переналаштували систему охолодження МКС

Астронавт НАСА Саніта Вільямс (Sunita Williams) і її японський колега Акіхіко Хошіде (Akihiko Hoshide) повернулися всередину Міжнародної космічної станції після майже семигодинної роботи у відкритому космосі – вони успішно перемкнули систему охолодження електророзподільних пристроїв однієї з сонячних батарей на роботу з резервною системою, передає РІА "Новости".

Трансляція виходу у відкритий космос велась на сайті НАСА.

Астронавти залишили МКС і пропрацювали на поверхні станції трохи більше запланованих 6,5 годин.

Японсько-американська космічна пара вирішувала проблему в енергосистемі МКС, яка виникла через витік охолоджувача – аміаку – з системи охолодження електророзподільних пристроїв, на які надходить струм від сонячної батареї 2В, однієї з восьми великих сонячних батарей станції. Вільямс і Хошіде ізолювали "підозрілу" ділянку системи, перемкнувши шланги і клапани системи циркуляції аміаку на резервну систему охолодження, яка використовувалася на ранніх стадіях складання МКС.

Потім вони розгорнули запасний радіатор і перемкнули циркуляцію аміаку на нього. Якщо відразу після цього витік припиниться, значить, справа була в радіаторі, який, можливо, був пошкоджений фрагментом космічного сміття.

Якщо витік продовжиться, то, можливо, справа в насосі для перекачування аміаку, і для його заміни потрібно знову виходити у відкритий космос.

НА ЗАСІДАННІ

У Москві відбулася 15-а сесія Експлуатаційного комітету "Інтерсупутник"

1 листопада 2012 року в м. Москва, Російська Федерація, на запрошення Федерального державного унітарного підприємства "Космічний зв'язок" – Учасника Міжнародної організації космічного зв'язку "Інтерсупутник" від Російської Федерації, відбулася 15-а сесія Експлуатаційного комітету, в якій взяли участь делегації з дванадцяти країн-членів Організації.

Проведення сесії Експлуатаційного комітету було приурочене до святкування 45-річного ювілею ФДУП "Космічний зв'язок". Відзначаючи довгострокове стратегічне партнерство між організацією "Інтерсупутник" і її російським Учасником, керівники зазначених організацій висловили намір доповнити багаторічний досвід успішної співпраці новими напрямками і підписали відповідну угоду про співпрацю між ФДУП "Космічний зв'язок" та міжнародною групою компаній "Інтерсупутник Холдинг" – дочірнім підприємством "Інтерсупутник".

В ході сесії відбулося підписання Експлуатаційної угоди "Інтерсупутник" призначеним національним Учасником від Республіки Сомалі, що приєдналася до "Інтерсупутник" на початку 2012 року.

У сесії в ролі спостерігача взяв участь офіційний представник Республіки Гвінея-Бісау, уряд якої в даний час розглядає питання про приєднання до "Інтерсупутник".

В рамках затвердженого порядку денного Експлуатаційний комітет розглянув широке коло питань, пов'язаних з поточною діяльністю та перспективними напрямками розвитку. Учасникам була представлена розгорнута інформація Генерального директора про основні результати діяльності Організації і дочірнього підприємства "Інтерсупутник Холдинг", за підсумками розгляду якої делегати дали позитивну оцінку виконаної Дирекцією у звітному періоді роботи і схвалили розпочату в поточному році реорганізацію групи компаній "Інтерсупутник Холдинг".

Значну увага Експлуатаційний комітет приділив такому важливому напрямку діяльності Організації, як розвиток міжнародної системи супутникового зв'язку "Інтерсупутник", ключовим напрямом якої є створення власного супутникового ресурсу на базі нових космічних апаратів та максимально активне освоєння орбітально-частотного ресурсу "Інтерсупутник" в кооперації із зацікавленими партнерськими організаціями. Експлуатаційний комітет схвалив початок реалізації чотирьох нових міжнародних проектів з використанням орбітально-частотного ресурсу Організації, а також доручив Дирекції докладати всіх необхідних зусиль для забезпечення успішного виконання поточних супутникових проектів "Інтерсупутник". Експлуатаційний комітет із задоволенням відзначив, що один з нових проектів передбачається реалізувати в інтересах Республіки Білорусь – Члена МОКС "Інтерсупутник", що знайшло відображення у підписаній між Організацією та Міністерством зв'язку та інформатизації Республіки Білорусь Меморандумі про взаєморозуміння.

ПЛАНИ

Запуск легкої ракети "Союз-2.1в" запланований на березень-квітень 2013

Перший запуск нової ракети-носія "Союз-2.1в" разом з новим блоком виведення "Волга" планується на березень-квітень 2013 року. В ролі корисного навантаження розглядалися супутник МГУ "Ломоносов" або створений самарськими студентами апарат "Лелека", повідомив РІА "Новости" представник ракетно-космічної галузі.

Перший пуск "Союзу-2.1в" з Плесецька спочатку планувався на жовтень. Однак після аварії при випробуваннях двигуна ракети в підмосковному Науково-дослідному центрі ракетно-космічної промисловості (НДЦ РКП), що сталася в серпні, запуск був відкладений.

Ракета-носій легкого класу "Союз-2.1В" ("Союз-1") розроблена в самарському ЦСКБ "Прогрес" на базі ракет сімейства "Союз". Двоступенева ракета зможе при запуску з космодрому Плесецьк виводити на низьку орбіту космічні апарати масою до 2,8 тонн. Використання разом з цією ракетою блока виведення "Волга", також створеного в ЦСКБ, дозволить виводити на сонячно-синхронні орбіти апарати масою до 1,4 тонни.

"Ракета в серпні успішно пройшла "сухе вивезення". Згідно з попереднім графіком, запуск планується на березень-квітень 2013 року", – повдомило джерело.

Він додав, що блок виведення "Волга", для якого це теж буде перший політ, вже готовий і проходить останні випробування. Говорячи про можливе корисне навантаження, яке буде виводити ракета, співрозмовник агентства повідомив, що серед можливих варіантів обговорювався запуск створеного вченими МГУ супутника "Ломоносов" або розробки студентів Самарського аерокосмічного університету – апарата "Лелека".

Представник НДІ ядерної фізики МДУ, де створювалася наукова апаратура для "Ломоносова", підтвердив РІА "Новости", що цей супутник буде запущений ракетою "Союз-2.1в", але зазначив, що це буде не перший пуск.

"Ломоносов" буде запущений під час другого запуску "Союзу-2.1в", якщо перший запуск – кваліфікаційний – буде успішним ", – сказав співробітник НДІЯФ.

Супутник "Ломоносов" повинен стати третім університетським супутником після "Тетяни-1" і "Тетяни-2", що працювали на орбіті з 2005 по 2010 рік. Його маса становить близько 500 кілограмів, супутник створювався на базі платформи "Канопус", розробленої ВНІІЕМ імені Іосіфьяна. На супутнику будуть стояти десять детекторів – вся ця апаратура призначена для вивчення космічних променів надвисоких енергій, фіксації гамма-сплесків, заряджених частинок, захоплених магнітосферою землі.

ПЕРСПЕКТИВИ

Японія запустить влітку 2013 року нову космічну ракету "Епсілон"

Японія планує запустити нову космічну ракету "Епсілон" ("Epsilon") в кінці літа 2013 року, повідомило японське аерокосмічне агентство JAXA.

Нова ракета на твердому паливі компактніша, ніж сучасні японські ракети H-2A. Її основна перевага – значне скорочення витрат на запуск: якщо запуск H-2A обходиться в 10 мільярдів ієн (близько 128 мільйонів доларів), то "Епсілон" вимагатиме всього 3,8 мільярда ієн (48 мільйонів доларів). При цьому вантажопідйомність нової ракети складе лише 10% у порівнянні з потужністями H-2A.

Головне завдання "Епсілон" буде полягати у виведенні на орбіту малих і легких супутників. Такі запуски повинні стати завдяки новій ракеті більш простими і доступними.

У місті Кімоцукі префектури Кагосіма вже будується злітний майданчик для ракети.

На розробку "Епсілон", яка йде вже два роки, від аерокосмічного агентства буде потрібно 20 мільярдів ієн (256 мільйонів доларів), передає РІА "Новости".

Собака, яку знає вся планета

Хоча космос освоюється не дуже швидкими темпами, побували в ньому вже сотні людей і тварин. Але імена далеко не всіх набули всесвітньої відомості. Такої слави удостоїлися одиниці – лише ті, кому судилося стати першими. Серед таких – перший землянин, який полетів у космос, Юрій Гагарін, перша людина, яка вийшла у відкритий космос, Олексій Леонов, перша людина, нога якої ступила на Місяць, Ніл Армстронг... Але все ж першим у цьому переліку піонерів космосу стало, безумовно, ім'я радянської дворняжки Лайки – першої собаки, що побувала у космосі...

Людина відважилася летіти до зірок не одразу. Спочатку запускалися штучні супутники Землі, а потім прийшла черга тварин. Чи знаєте ви, що у космосі побували бактерії, мухи-дрозофіли, черепахи, кішки, собаки й мавпи? О, та лише з одних мавп, яких у космосі побувало 32, можна сформувати загін астронавтів! Втім, пальма першості належить все ж не приматам, а псовим – собакам. І – не тому, що їх до зірок злітало більше, а через те, що першою відомою на весь світ твариною-космонавтом стала саме собака!

У конструюванні герметичної кабіни "Супутника-2", у якому мала летіти собака, брали участь не лише конструктори, а й медики, інженери. Виглядала вона, як циліндр. У кабіні були автомат харчування та система кондиціювання, що являла собою регенераційну установку.

Пристрій для регенерації повітря, розрахований на тиждень роботи, складався з пластин високоактивних хімічних сполук, через які проходило повітря для збагачення киснем та видалення водяних парів й вуглекислого газу. Пристрої регенерації знаходилися у спеціальних кожухах ліворуч й праворуч собаки.

Об'єднання "Біофізприлад" займалося розробкою апаратури КМА-01 для реєстрації фізіологічних даних тварини. КМА-01 міг реєструвати пульс, частоту дихання, знімати електрокардіограму й температуру тіла.

Автомат харчування являв собою автоматичний контейнер, у герметичних чарунках якого знаходилася желеподібна споживна суміш. Двічі на добу автомат відкривав кришку контейнера з їжею, багатою на білки, жири, вуглеводи, вітаміни й воду. Окрім створення цього автомата, вчені розробили й раціон харчування собаки.

Спочатку для експериментальних запусків з метою підтвердження безпечності космічних польотів пропонувалися миші й пацюки. Як варіант, розглядалися й мавпи, але все ж обрано було собак, оскільки вони краще піддаються дресировці та є спокійнішими від мавп.

Конструктори встановили максимальну масу собаки – 6-7 кг, однак маленькі породисті собачки не годилися для польоту: вони – ніженки, дуже вибагливі та перебірливі у харчах. Тому собак вибирали у притулку для бездомних тварин. За рекомендаціями кінематографістів й фотографів було вирішено відбирати виключно білих собак, адже вони краще виглядали у кадрі.

Потім усі відібрані білі собаки проходили жорсткий конкурс та відсіювалися – після барокамери, центрифуги й вібростенда. З 10 собак, що пройшли відбір, на перший космічний політ з живою істотою на борту претендували три – Альбіна, Лайка й Муха. Перша з них вже здійснила 2 суборбітальних польоти, але її пожаліли: Альбіна чекала цуценят. Вона була призначена дублером. Муху забракували через криві лапи – це виглядало б неестетично у кадрі. Вона стала так званою "технологічною" собакою – на ній тестували роботу апаратури й систем.

Залишалася Лайка. Перед польотом її прооперували, встановивши датчики дихання на ребра й датчик пульсу біля сонної артерії.

На останньому етапі собак тривалий час тренували у макеті контейнера. Коли Лайка вже знаходилася на Байконурі, її на декілька годин саджали до кабіни, де вона звикала до кормушки, носіння датчиків, комбінезону, а також – до асенізаційного пристрою та до знаходження у замкненому просторі.

До контейнера комбінезон Лайки кріпився за допомогою маленьких тросиків, довжина яких дозволяла їй лежати, сидіти і навіть трохи пересуватися вперед-назад. У нижній частині тросиків знаходилися контактно-реостатні датчики, які реєстрували активність рухів собаки.

Вранці 31 жовтня 1957 року розпочалася підготовка до посадки в супутник. Лайці обробили шкіру розведеним спиртом, місця виходів дротів від датчиків – йодом. Всередині дня собаку посадили в герметичну камеру, а о першій ночі її встановили на ракету. Незадовго перед цим камеру довелося розгерметизувати, аби напоїти Лайку.

Запуск "Супутника-2" був виконаний 3 листопада 1957 року. Телеметричні дані свідчили про те, що після дії перевантажень, коли Лайка вже знаходилася у невагомості, частота пульсу відновилася майже до нормальних параметрів, активність стала помірною, а рухи – плавними. Втім, часу на нормалізацію пульсу знадобилося втричі більше, ніж під час наземних експериментів. Електрокардіограма не показала ніяких патологічних змін.

Лайка була живою протягом чотирьох витків навколо Землі. На жаль, її повернення на той час було нездійсненним. Через помилку розрахунку площі супутника й відсутності системи терморегулювання температура за цей час піднялася до 40°С. Через 5-7 годин після старту ракети собака загинула. Причиною смерті став стрес й перегрів. Сам же супутник виконав ще 2370 витків навколо Землі й згорів у її атмосфері 14 квітня 1958 року.

Під час підготовчого етапу передбачалося, що собака проживе щонайменше тиждень. Тому спеціальна комісія з ЦК та Ради міністрів, що не повірила в те, що Лайка загинула через конструкторські прорахунки, наказала провести експерименти зі схожими умовами на Землі. Внаслідок цих дослідів загинуло ще 2 собаки...

Радянська преса не відразу оцінила значимість події. ТАРС офіційно повідомило про запуск "Супутника-2" у той самий день, але у статті спочатку було перераховано все науково-дослідницьке устаткування й лише наприкінці, немовби між рядками, було зазначено, що на борту знаходиться собака з кличкою Лайка. Для Заходу це стало справжньою сенсацією. У статтях західних газет і журналів захоплювалися Лайкою та переживали за неї.

Протягом 7 днів СРСР передавав дані про самопочуття вже мертвої собаки, і лише через тиждень після запуску повідомив про те, що Лайку буцімто приспали. Це викликало небувалий шквал критики у західних країнах з боку захисників прав тварин. У Кремль полетіло тисячі гнівних листів із протестами проти жорстокого поводження з тваринами. В одному з них із сарказмом навіть було запропоновано послати замість собаки у космос першого секретаря ЦК КПРС Микиту Хрущова!..

Експеримент, яким земляни завдячують Лайці, підтвердив, що жива істота здатна пережити запуск на орбіту й невагомість. Першими послідовниками Лайки, які полетіли в космос та повернулися з орбітального польоту, стали собаки Білка й Стрілка. Ну, а першопрохідцеві космосу, Лайці, було встановлено пам'ятники у Москві та на Криті. У столиці Росії двометровий пам'ятник у вигляді космічної ракети, що переходить у долоню, на якій гордо стоїть Лайка, було встановлено до Дня космонавтики 11 квітня 2008 року на території інституту військової медицини на Петровсько-Разумовській алеї. На грецькому ж острові Крит пам'ятник радянській собаці-космонавту встановлено у музеї Homo Sapiens. До речі, там є і пам'ятники Юрію Гагаріну й Нілу Армстронгу, а також – загиблим екіпажам "Аполлона", "Союзів" та "Шатлів". Всього – 21 людині...

Підготував Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12 – 18 листопада

12 листопада 1906 р. *здійснено перший успішний, офіційно зареєстрований, політ в Європі, А.Сантос-Дюмон на біплані власної конструкції схеми "качка" пролетів 220 м.*

12 листопада 1912 р. *вперше відбувся катапультний старт гідролітака. Його виконав Г. Кертіс на літаку А-1.*

12 листопада 1930 р. *створено 9-у військову школу льотчиків і льотчиків-спостерігачів. День створення ХУПС ім. І.М.Кожедуба.*

12 листопада 1937 р. *народився американський астронавт Річард Харрісон.*

12 листопада 1947 р. *відбувся перший політ гелікоптера двогвинтової співосьової схеми конструкції Камова Ка-8.*

12 листопада 1952 р. *здійснив перший політ дальній бомбардувальник Ту-95, екіпаж О.Д.Перельота.*

12 листопада 1997 р. *відбувся перший запуск супутника зв'язку "Купон".*

13 листопада 1881 р. *народився перший російський льотчик М.Н.Єфімов.*

13 листопада 1907 р. *відбувся перший вільний політ гелікоптера. Його виконав француз П.Корню на апараті двогвинтової повздовжньої схеми, пробув в повітрі на висоті 30 см впродовж 20 с.*

13 листопада 1946 р. *народився Генеральний директор ТОВ "Київський проектно-конструкторський інститут авіаційної промисловості "Київавіапроект" А.Т.Вінник.*

13 листопада 1946 р. *здійснив перший політ фронтовий винищувач Су-9 ("К") – перший реактивний літак ДКБ П.О.Сухого, Г.М.Шиянов.*

13 листопада 1947 р. *народився військовий льотчик, командир АГ ДА ВПС України (1992-1993) М.М.Башкіров.*

13 листопада 1953 р. *народився тимчасово виконуючий обов'язки начальника Управління організаційно-аналітичного забезпечення роботи Міністра оборони України О.І. Тарасенко.*

13 листопада 1955 р. *народився перший заступник командувача Сухопутних військ Збройних Сил України С.Б.Бессараб.*

13 листопада 1992 р. *був підписаний протокол про затвердження Положення про Міждержавну раду по космосу.*

13 листопада 2001 р. *ВПС ЗС України представили медичний літак "ВІТА", створений на базі Ан-26.*

14 листопада 1910 р. *здійснено перший зліт з палуби корабля, Ю.Елі на біплані конструкції Г.Кертісса.*

14 листопада 1916 р. *народився конструктор авіаційних кулеметів і гармат М.М.Афанасьєв.*

14 листопада 1917 р. *народився голова Державної комісії з льотних випробувань комплексів "Зеніт-2", "Молнія-1", "Союз" К.А.Керімов.*

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12 – 18 листопада

14 листопада 1935 р. *народився заступник Генерального конструктора з льотних випробувань ДКБ О.К.Антонова (1965), заслужений працівник транспорту України А.Г.Буланенко.*

15 листопада 1914 р. *народився конструктор авіадвигунів, керівник ЗМКБ "Прогрес" (1968-1988), Герой Соціалістичної Праці В.О.Лотарьов.*

15 листопада 1922 р. *народився військовий льотчик, повний кавалер ордена Слави, Герой Радянського Союзу І.Г.Драченко.*

15 листопада 1925 р. *народився голова спілки ветеранів військ ППО м. Херсон, командир Херсонської гвардійської зенітної ракетної ордена Червоного Прапора бригади (1967 – 1978) М.І.Гаргола.*

15 листопада 1972 р. *вперше було запущено в США науково-дослідний супутник Explorer-48.*

15 листопада 1988 р. *відбувся перший космічний старт ОК "Енергія – Буран". Орбітальний корабель "Буран" здійснив два оберти навколо Землі і вперше в світі здійснив посадку в автоматичному режимі (Байконур).*

16 листопада 1904 р. *народився авіаконструктор, винахідник першого в світі крила стрілоподібної форми для реактивних винищувачів О.С.Москальов.*

16 листопада 1949 р. *народився начальник ДП " Одеський авіаційний завод " В.В.Юхачов.*

16 листопада 1952 р. *народився начальник зенітних ракетних військ – заступник начальника ППО апарату начальника ППО Командування ПС ЗС України Ю.І.Галушко (2006-2010).*

16 листопада 1979 р. *народився Вінницький прокурор з нагляду за додержанням законів у військовій сфері М.В.Козачук.*

17 листопада 1923 р. *народився заслужений льотчик-випробувач, Герой Радянського Союзу І.К.Вєдерніков.*

17 листопада 1931 р. *здійснив перший політ автожир ЦАГІ-2ЄА, С.О.Корзинщиков.*

17 листопада 1986 р. *здійснив перший політ навчально-спортивний вертоліт одногвинтової схеми Мі-34.*

17 листопада 1992 р. *було запущено супутник радіотехнічної розвідки "Космос-2219".*

17 листопада 1997 р. *було запущено супутник "Ресурс Ф-1М", який призначено для вивчення природних ресурсів.*

18 листопада 1748 р. *М.В.Ломоносов побудував перший у світі анемометр – пристрій для визначення напрямку і сили вітру.*

18 листопада 1899 р. *народився полярний льотчик М.В.Водоп'янов.*

18 листопада 1921 р. *народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу М.П.Одинцов.*

18 листопада 1972 р. *здійснено першу в СРСР посадку літака на палубу корабля, М.С.Дексбах на ЛВЗП Як-36М (Як-38) сів на ПКР "Москва".*

18 листопада 1982 р. *в СРСР був виведений на орбіту малий студентський супутник "Іскра-3".*

На грани ядерной катастрофы. 1962 год – Карибский кризис.

Продовження. Початок в №42.

Операция "Анадырь"

"Анадырь" – кодовое название секретной операции по размещению советского оружия, в том числе баллистических ракет средней дальности, на Кубе в 1962 году. Работу по плану доставки и размещения советских войск на Кубе возглавили Маршал Советского Союза Иван Баграмян – заместитель Министра обороны СССР – начальник Тыла Вооруженных Сил СССР и заместитель начальника Генерального штаба ВС СССР генерал-полковник С.П.Иванов.

Разработку операции по переброске войск на Кубу осуществлял непосредственно Генеральный штаб Вооруженных Сил СССР. В Главном оперативном управлении Генерального штаба был создан специальный отдел по этой операции, где решались все оперативные вопросы. Организовывалось все взаимодействие органов, служб и штабов видов Вооруженных Сил, а также средств Минморфлота, представитель которого постоянно находился в Генеральном штабе ВС. Параллельно и по дипломатическим каналам началась работа по обеспечению операции "Анадырь" . В сжатые сроки был подготовлен "Договор между правительством Республики Куба и Правительством СССР о военном сотрудничестве для защиты национальной территории Кубы в случае агрессии" (Название документа подано в том варианте, который был парафирован Э.Че Гевара и Министром обороны СССР Р.Я. Малиновским). Но он не был подписан главами государств и не приобрёл юридической силы. Планировалось его подписать и объявить когда советские войска будут передислоцированы и боеготовы. При отлете кубинской делегации из Москвы Н.С.Хрущев в своем выступлении сказал: "... операция "Анадырь" будет исторической (действительно, как в воду смотрел!). Если мы выполним эту операцию, это будет величайшей победой. Всему миру будет ясно, что США не всесильны..." .

Во исполнение принятых правительством страны, Министерством обороны и Генеральным штабом решений Главное командование и Главный штаб РВСН разрабатывали и доводили до войск документы, определявшие подготовку войск к проведению операции под видом учений (легендой прикрытия считалось проведение стратегического учения на севере страны, отсюда и название "Анадырь" ; авт.) Уже в июне 1962 года были разработаны и подписаны начальником Главного штаба РВСН генерал-полковником А.М.Никольским "Указания по подготовке учений" , в которых излагались следующие основные требования: доукомплектовать до полных штатов соединения и части, привлекаемые к учению, личным составом, вооружением и техникой; подготовить к транспортировке необходимые совершенно секретные, секретные и несекретные документы; подготовить запасы продовольствия на 60 суток, а также компоненты ракетного топлива из расчета 1,75 заправки на каждую ракету Р-12 и 1,5 заправки на ракету Р-14; подготовить, проверить и упаковать в специальную тару личное оружие и боеприпасы к нему; оформить документы на оставляемое в войсках вооружение, технику и материальные средства.

Главные управления, управления и службы РВСН разработали детальные планы укомплектования частей, привлекаемых к учению, ракетным вооружением, автомобильной, инженерной техникой и средствами связи. В первых числах июля были сформированы оперативные группы по приему и отправке войск на морских транспортных суднах.

В июне 1962 года Генштаб ВС СССР утвердил руководство операцией "Анадырь" : командующий – генерал армии И.Плиев, его первый заместитель – генерал-лейтенант П. Данкевич, член Военного совета – начальник политического управления группы – генерал-майор Н. Петренко, начальник штаба – генерал-майор П. Акиндинов.

Заметим, что сама операция "Анадырь" должна была проводиться соединениями, сформированными в основном на базе 43-й Ракетной армии, созданной 20 августа 1960 г. В состав армии вошли ракетные бригады и дивизии, которые дислоцировались в Украине, в районных центрах Хмельницкой, Волынской, Винницкой, Ивано-Франковской областей (Гайсин, Дунаевцы, Ярмолинцы, Каменка-Бугская, Славута, Золочев, Броды, Свалява, Мукачево, Стрый, Белые Коровичи, Коростень и др.).

Уже в июне Главный штаб РВСН начал подготовку штатной структуры ракетной дивизии, направляемой на Кубу. В середине июня Генеральным штабом ВС были утверждены новые штаты управления дивизии, ракетных полков и птрб и начато формирование частей и подразделений, в том числе и новых, ранее не предусмотренных штатами дивизии подразделений (хлебозавод, инженерно-сапёрный батальон и др.).

В ходе подготовки переброски ракетной дивизии на Кубу были выполнены беспрецедентные объемы маскировочных работ, давшие блестящий результат. Огромное и исключительное значение в период подготовки и проведения операции придавалось разработке и строгому соблюдению требований режима секретности выполняемых работ. Прежде всего, это легенды прикрытия, внедрение которых доводилось до сознания буквально каждого воина. При выдвижении подразделений из военных городков и по прибытии в порт личному составу разъяснили, что получена задача отработать вопросы переброски ракетных подразделений в другие районы страны морским путем.

Жесткие требования предъявлялись к маскировке техники и личного состава на морских судах. В портах погрузки личный состав лишался связи по телефону, почтовые отправления были задержаны на 4-5 месяцев. Все осуществлялось в глубочайшей тайне, что в значительной мере способствовало успешному проведению операции.

51-я ракетная дивизия. Формирование и передислокация

Предстояло осуществить операцию, невиданную в мировой истории. Требовалось в назначенные сроки, скрыто, через моря и океан доставить на Кубу ракетную дивизию в составе 4-5 ракетных полков, предварительно подготовив там места для размещения ракетных дивизионов...

Первый подготовительный этап операции по развертыванию ракетной дивизии на Кубе охватывает период с 14 июня, когда была издана директива Главного штаба РВСН и Главнокомандующим РВСН утвержден план мероприятий по подготовке к учению "Анадырь", по 10 августа, когда была начата передислокация дивизии на Кубу.

51-я ракетная дивизия формировалась в составе пяти ракетных полков. Основу составляла ракетная дивизия, дислоцированная в г. Ромны под командованием генерал-майора Игоря Стаценко. В формируемую дивизию вошли три полка, которыми командовали полковники Александр Коваленко, Николай Черкасов и подполковник Юрий Соловьев. По одному полку было включено из Шяуляйской и Белокоровичской ракетных дивизий.

Итак, командиром 51-й Ракетной дивизии был утвержден генерал И.Стаценко, заместителем – полковник Б.Бондаренко, начальником штаба – полковник И.Осадчий. Эта 51-я РД и должна была осуществить операцию "Анадырь" . Всего в дивизию входило пять ракетных полков: три с ракетами Р-12 и два с ракетами Р-14. Общая численность составила около 11 тысяч человек. Боевой запас состоял из 60 ракет, из которых тридцать шесть ракет Р-12 и двадцать четыре ракеты Р-14.

Довольно сложным оказался вопрос с подбором личного состава. Директивой Главного штаба РВСН предписывалось на укомплектование 51-й РД отбирать прежде всего военнослужащих тех частей и подразделений, которые привлекались на учение "Анадырь" . Но этой же директивой определялся и ряд ограничений по отбору личного состава, прежде всего по состоянию здоровья. Естественно, весь личный состав подвергался проверке еще и органами КГБ...

Части и подразделения комплектовались спешно, большое внимание уделялось национальности, дисциплинированности, моральным качествам и профессионализму. Солдаты и сержанты отбирались 2-го и 3-го годов службы. Многие подразделения пополнились на 30-50% новым личным составом. В короткие сроки проводилось их слаживание и проверка выполнением учебных и боевых стрельб на полигонах.

В итоге проведенных мероприятий по комплектованию большое количество личного состава, включенного в состав 51-й РД, было заменено военнослужащими полков, которые не входили в состав убывающей дивизии. В последующем это сказалось на слаженности боевых расчетов, тем более что на слаживание времени не оставалось...

А тем временем в части дивизии начали поступать тысячи вагонов со строительными материалами, техникой и различным оборудованием, которые надо было разгружать, обеспечить охрану и сохранность материальных ценностей. Все это легло дополнительной тяжелой нагрузкой на солдат и сержантов, свободных от несения боевого дежурства.

Силами личного состава ракетных полков изготовлялись деревянные ящики (тара) для упаковки в них имущества. Их были сотни, но все они имели свой индекс, свою запись в реестре, чтобы на месте назначения можно было разобраться. Ракетные дивизионы, которые еще несли боевое дежурство, по графику снимались с него, обслуживали и готовили к транспортировке морем свое оборудование. В готовности к погрузке имущества стояли колонны автомобилей. С соблюдением режима секретности и маскировки, по специальным маршрутам, под контролем военной автоинспекции и подразделений комендантской службы оборудование перевозилось на железнодорожные станции к местам погрузки в вагоны. Все работы проводились только в темное время суток. А летние ночи короткие... Темп работы нарастал день ото дня.

10 августа 1962 года ракетный полк, которым командовал И. Сидоров, и полевая ремонтно-техническая база под командованием подполковника Шишенко начали погрузку в железнодорожные эшелоны. Начался второй этап операции по передислокации дивизии на Кубу. Груженные эшелоны отправлялись в морские порты Балтийск, Одесса, Николаев для погрузки на теплоходы и сухогрузы... Да и сама погрузка на морской транспорт была довольно не простым делом. Здесь теперь работу вели круглосуточно специально образованные команды. Солдатам и сержантам не разрешалось появляться на территории порта, они размещались в военных городках, где с ними проводились занятия по специальной подготовке при переходе морем. Погрузка ракет, техники и имущества шла в строгом соответствии с графиком. На погрузку одного судна в среднем уходило до 4 – 5 суток. Особую трудность представляла погрузка в трюмы крупногабаритных и крупнотоннажных боевых ракет Р-12 и Р-14, а также наземного, подъемно-транспортного, заправочного оборудования и других агрегатов ракетных комплексов...

Далі буде.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.

Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.

ВІЙСЬКОВА МЕДИЦИНА

Вимоги часу

Як повідомляли "Крила України" у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону, де начальником полковник медичної служби Сергій Петрук, було відкрито довгоочікуване і вкрай необхідне відділення. Окрім медичних підрозділів клініки невідкладної медичної допомоги, інтенсивної терапії, анестезіології, реанімації та детоксикації, що працюють вже багато років, прийматиме хворих ще одне – сучасне відділення реанімації та інтенсивної терапії (для терапевтичних хворих) кардіологічної клініки.

Кожного року у клініках терапевтичного профілю Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону проходить лікування понад 8000 хворих, із них 1000 таких, які потребують кваліфікованої допомоги у спеціалістів відділення реанімації та інтенсивної терапії.

З нагоди відкриття відділення Центр відвідали провідні медичні спеціалісти на чолі з ТВО директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України Віктором Жаховським, командувач Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Юрій Байдак та представники ветеранських організацій.

– Нині ВМКЦ ЦР – це високоспеціалізований багатопрофільний лікувально-профілактичний заклад, – наголосив Віктор Жаховський, – особовий склад якого не зупиняється на досягнутому. І в цьому керівництво Військово-медичного департаменту всіляко допомагає та підтримує. Підтвердженням слів є те, що протягом року було закуплено новітнє устаткування для ВМКЦ ЦР на суму близько десяти мільйонів гривень.

Приємно зазначити і те, що особовий склад Центрального регіону впроваджує систему надання медичної допомоги, яка передбачає не збільшення ліжко-місць, а запровадження для одужання інноваційних технологій та методів. А це скорочує термін перебування хворих на ліжку, тим самим суттєво збільшуючи кількість пацієнтів, які матимуть змогу отримати кваліфіковану допомогу.

Цього разу представники медичного департаменту вручили відділенню інфузійний насосний пристрій для внутрішньовенних вливань.

– Новий підрозділ, по-перше, – зазначає полковник м/с Сергій Петрук, – дозволить військовим медикам сконцентруватися на лікуванні конкретного захворювання та вести пацієнта від реанімаційної палати до виписки з лікувального закладу. По-друге, виведення кардіохворих з традиційної реанімації, в якійсь мірі, зніме навантаження на його медперсонал, котрий лікує пацієнтів із різними патологіями. Та основною причиною, через які виникла необхідність в удосконаленні надання терапевтичної допомоги, є висока кількість із хворобами систем кровообігу.

Зокрема, за даними Міністерства охорони здоров'я, у кожного третього українця – хворе серце. Щодо інфаркту, то він, за словами військового лікаря, "помолодшав". Якщо десять років тому інфаркт міокарда був хворобою п'ятдесятирічних, то сьогодні він уражає осіб 35-40 років.

Відділення розраховане на шість ліжко-місць, у якому, із використанням міжнародних стандартів, надаватиметься медична допомога, проводитиметься інтенсивна терапія таких серйозних захворювань, як, наприклад, інсульти, інфаркти, важкі форми пневмоній. Підготовлено досвідчених лікарів та середній медперсонал, котрим освоєна експлуатація сучасного діагностичного і лікувального устаткування, зокрема апаратів для штучної вентиляції легень, дефібриляторів, електрокардіографів, кисневих концентратів.

Незабаром у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону планується відкриття спеціалізованої операційної зали, де травматологи, ортопеди та нейрохірурги проводитимуть втручання за допомогою малоінвазійних технологій.

Руслан Лінник.
Фото автора.

В РАМКАХ ПІДГОТОВКИ ДО ПОЛЬОТІВ

Угандійці проходять ЛЛК

У Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону проходять лікарсько-льотну комісію військові пілоти Збройних сил Республіки Уганда. Варто зазначити, що ВМКЦ ЦР – єдине місце в українському війську, де є потужна база та авіаційні медики для проведення стаціонарно лікарсько-льотної експертизи, спеціальних досліджень та психофізіологічної підготовки льотного складу.

Військові лікарі управління авіаційної та космічної медицини перевірятимуть стан здоров'я пілотів зі Східної Африки з метою їх допуску до участі в спеціалізованій програмі підготовки на вертольотах типу Мі-24, яку вони проходитимуть в полку армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України, що в Херсоні.

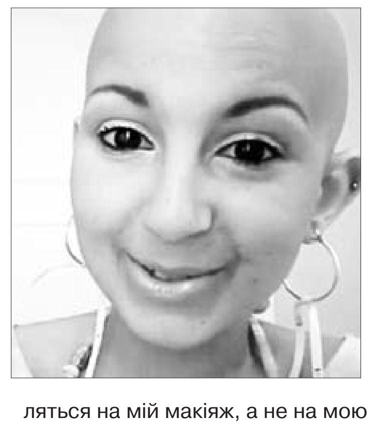
Угандійці проходять ЛКК за схемою, передбаченою для вітчизняних військових авіаторів. Зокрема, це огляд у медичних спеціалістів, лабораторна, фізіологічна, рентгенологічна діагностика, клініко-психологічне обстеження та висотні дослідження.

– Я проходив лікарсько-льотну комісію, – розповідає командир ланки капітан Андруга Джорж Буга, – не тільки у своїй рідній країні, а в Ізраїлі, Словенії та Китаї, тому мені є з чим порівняти. Українські авіаційні лікарі на високому професійному рівні проводять обстеження, застосовують різноманітні новітні для мене напрямки в діагностиці захворювань. Такі підходи дозволяють отримувати якнайповніше уявлення про стан мого організму, його резервні можливості.

Руслан Лінник.
Фото автора.

УРОК МУЖНОСТІ

Дівчинка, хвора на рак,
стала обличчям косметичного бренду

13-річна Талія Джой Кастеллано, яка, попри страшну недугу, не втрачає оптимізму, стала почесним лицем відомого косметичного бренду.

Видання Cover Girl запросило 7-класницю до співпраці після того, як вона стала інтернет-сенсацією, розмістивши на YouTube власні відеоуроки з макіяжу.

Її відеоблогом зацікавилися понад 14 мільйонів користувачів, пише Radar Online.

Талія Джой хворіє на лейкемію та має пухлину в мозку. Якщо дівчинці не допоможе трансплантація кісткового мозку, вона проживе ще лише 4 місяці.

Макіяжем вона захопилася 6 років тому, коли їй уперше поставили страшний діагноз – нейробластома 4-ї стадії. Втративши своє волосся, Талія не захотіла носити перуки та замислилася про те, як замість цього може привернути увагу до рис свого обличчя.

"Ти не думаєш "О Господи, я помру". Радше "Я втрачу своє волосся, я стану худюща, я не зможу їсти, ходити до школи, бачитися з друзями", – пригадала дівчина в одному з відео, пише The Daily Mail.

Терплячи тортури хіміотерапії, радіотерапії, процедури пересадки стовбурових клітин та переливань крові, Талія знаходила в собі сили щотижня давати своїм шанувальникам відеоуроки з макіяжу.

"Коли я накладаю макіяж, я відчуваю, що можу входити ті риси, які мені справді в собі подобаються. Коли хтось на мене дивиться, я відчуваю, що вони дивляться на мій макіяж, а не на мою лису голову, – сказала вона. – Я просто намагаюся зробити так, щоби молоді дівчата, молоді жінки, усі почувалися красивими завдяки мейкапу".

Коли лікарі повідомили Талії, що шанси на зцілення в неї невеликі, дівчина розповіла і про це в своєму відеоблозі.

"Я просто хотіла вам про це сказати, люди, бо не хочу, щоб це було секретом", – мовила вона, запевнивши, що продовжуватиме вести уроки "скільки зможе".

Останньою надією для Кастеллано є трансплантація кісткового мозку, але дівчинка вагається, чи йти їй на складну операцію, адже її бідне тіло вже досить настраждалося.

"Сподіваюся, люди, ви зрозумієте, через що я пройшла, що не хочу робити трансплантацію... Це несправедливо щодо мене. Мені лише 13. Я не мала б цього робити... Це справді несправедливо щодо дітей – хворіти на рак", – поділилася вона.

"Подорож із раком була захоплива. Але кожна подорож мусить закінчитися", – додала Талія.

ВЧЕНІ СТВЕРДЖУЮТЬ

Надаючи невідкладну медичну допомогу, необхідно згадувати ритмічні пісні

Тоді легше робити непрямий масаж серця і грудної клітини. Серед рятівних хітів – "Stayin' Alive" від Bee Gee, "Like a Prayer" Мадонни чи "Dancing Queen" гурту ABBA.

Так вважає професор Бернд В. Бьоттіґер із клініки Кельнського університету, якого цитує Deutsche Welle.

"Ідеться про те, щоб мати в голові механізми, котрі допоможуть робити те, що треба, навіть коли людина дуже схвильована", – пояснює він. За його словами, завдання рятувальника – згадати в момент небезпеки відповідну ритмічну пісню.

Знадобляться шлягери з ритмом 100-120 бітів на хвилину. Дослідження показали, що 100-120 рухів протягом хвилини можуть відновити кровообіг непритомного, каже професор Бьоттіґер.

Науковець нагадує: в ситуації "життя або смерть" байдуже, яку пісню ви оберете. Головне, щоб це допомогло врятувати людину. "Досвід показує, що в більшості випадків люди тиснуть надто слабко", – зауважує він. Грудна клітка має "прогнутися" на п'ять-шість сантиметрів. Тобто глибше, ніж раніше вважалося правильним серед медиків.

"Це означає: в разі сумніву тисніть щосили, – наголошує лікар. – Навіть якщо почуєте тріск: перелом ребра – це не так страшно, швидко заживе. Головне – врятувати життя людини". Адже, якщо тиснути несміливо, потерпілий може померти.

Коли серце перестає постачати кров, поступово припиняється діяльність мозку й людина втрачає свідомість. Якщо не робити правильних дій, за п'ять-сім хвилин мозок зазнає незворотних ушкоджень.

За оцінками Німецького товариства анестезіології та інтенсивної медицини, першу медичну допомогу потерпілим у Німеччині надають лише 15% тих, хто міг би її надати. Це дуже мало в порівнянні з іншими країнами.

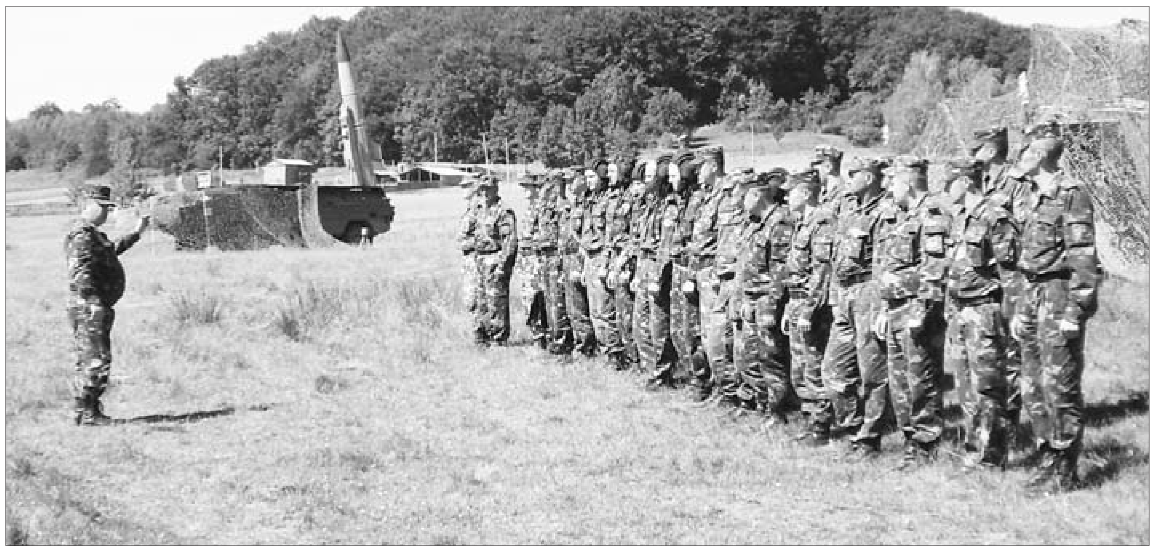
Експерти товариства підрахували: тільки в Німеччині щороку могли би бути врятовані на десять тисяч життів більше, якби постраждалі отримали своєчасну допомогу. У Європі щороку можна було б уберегти від смерті на сто тисяч людей більше, адже непрямий масаж серця у половині випадків повертає людину до життя.

У Німеччині невідкладну допомогу найуспішніше надають на роботі: у 34% ситуацій людей вдається врятувати. Натомість, коли нещастя трапляється вдома, потерпілим адекватно допомагають тільки у 12% випадків. Бернд Бьоттіґер пояснює це тим, що на роботі люди рішучіші та краще знають, що саме треба робити.

У серпні 2012 року Німецький серцевий фонд у Франкфурті-на-Майні презентував безкоштовний IPhone-додаток для "чайників". Якщо в людини раптово зупиняється серце, власник телефона зможе допомогти, завантаживши стислу інструкцію. Додаток допомагає розпізнати типові симптоми інфаркту.

Ювілей ракетників

Хмельницька ракетна бригада – порівняно молода частина Збройних Сил України. Адже створена вона 1997 року. І саме 9 листопада ракетники відзначають 15-річний ювілей.

Сформована бригада була на фондах ракетної дивізії зі складу ракетних військ стратегічного призначення, звідти прийшла і значна частина військовослужбовців, які розпочинали службу в бригаді. В минулі роки наша газета писала про історію та бойовий шлях цього з'єднання, яке прославило себе в роки Великої Вітчизняної війни.

Військовослужбовці бригади пам'ятають про подвиги попередніх поколінь ракетників і артилеристів. Їхніми зусиллями відновлено роботу музею історії з'єднання, проводиться активна співпраця з ветеранськими організаціями. Зберігається в частині і переданий їй, як символ спадкоємності поколінь, Бойовий Прапор 19-ї ракетної дивізії з орденами Червоного Прапора, Суворова і Кутузова II ступеня, якими було нагороджене з'єднання у грізні воєнні роки.

Проте не гоже діючим військовослужбовцям лише пишатися заслугами дідів і прадідів. Та 15 років тому, відверто кажучи, ще не було чим пишатися. Адже спільними між розформованим з'єднанням та створеною ракетною бригадою були хіба що назва "ракетна" та успадковане найменування частини. А тактика дій, способи бойового застосування та навіть організація бойового навчання й служби військ ракетних частин і підрозділів Сухопутних військ, озброєних мобільними ракетними комплексами, докорінно відрізнялися від дій частин ракетних військ стратегічного призначення, на озброєнні яких перебували міжконтинентальні ракети в шахтних пускових установках.

Тож створеному колективу довелося докласти чималих зусиль заради опанування незнайомої для них ракетної техніки. І вже через рік, в ході навчань Збройних Сил України "Осінь-98", бригада провела навчально-бойові пуски двох оперативно-тактичних ракет на полігоні "Чауда".

Готовність до виконання завдань за призначенням підтверджувала і перевірка Головною інспекцією Міністерства оборони України, яка працювала в частині восени 2000 року.

Успішно справилися ракетники з поставленим завданням з проведення навчально-бойового пуску і в 2001 році, коли в ході навчань Збройних Сил України "Південний редут" частина виконала заходи відмобілізування та приведення у бойову готовність з подальшим висуванням визначених підрозділів на полігон та участі в операції стратегічних неядерних сил стримування шляхом нанесення ракетного удару по визначеній цілі.

На превеликий жаль для ракетників, з того часу бригада не залучалася до проведення навчально-бойових пусків ракет. З огляду на міркування безпеки військової діяльності це є цілком зрозумілим, адже дослідження показали, що розташування українських полігонів не може гарантувати стовідсоткової безпеки під час проведення пусків ракет.

Незважаючи на це, бригада продовжувала жити напруженим життям і з року в рік гідно виконувала поставлені завдання.

Протягом 2005-2007 років частина переозброюється. На зміну застарілому ракетному комплексу оперативно-тактичного призначення 9К72, який відомий у світі як "Скад", приходить більш сучасний та високоточний комплекс тактичного призначення 9К79, відомий широкому загалу під назвою "Точка". І тут доводиться вирішувати завдання отримання нової техніки, її вивчення та опанування способами застосування. Не є таємницею і те, що здавання техніки на бази зберігання теж потребує чималих зусиль.

Саме в цей час, на початку 2007-го, ракетники переживають серйозну подію. Командувачем Сухопутних військ Збройних Сил України проводиться раптова перевірка бойової готовності ракетної бригади та дислокованого в гарнізоні міста Хмельницького полку спеціального призначення. В ході перевірки підрозділи ракетної бригади відпрацювали питання відмобілізування та приведення у бойову готовність, підготували стартові позиції та визначеним складом зайняли їх. Особовий склад полку спеціального призначення мав завдання виведення з ладу розгорнутих на стартових позиціях ракетних підрозділів та їх пунктів управління. За оцінкою командувача Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-лейтенанта В.Фролова, ракетники відпрацювали навчально-бойові завдання на оцінку "добре".

В 2008 році особовий склад ракетної бригади, поряд з іншими частинами Збройних Сил України, бере участь у військовому параді з нагоди 17-ї річниці Незалежності України. Очолював парадний розрахунок тодішній заступник командира бригади полковник Геннадій Бачмага.

Нелегким для ракетників виявився 2009-й. Саме того року, 4 квітня, під час робочої поїздки на Хмельниччину частину відвідав Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Захід носив плановий характер, і ракетникам довелося докласти чималих зусиль, щоб належним чином продемонструвати перевантаження ракети, розгортання з маршу у бойовий порядок та нанесення групового ракетного удару. Кращі військовослужбовці були заохочені Президентом України іменними годинниками.

А вже через тиждень після візиту Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України частина підлягає перевірці Головною інспекцією Міністерства оборони України. І з цим завданням ракетники гідно впоралися.

Протягом 2010 року ракетникам довелося виконувати дещо не типові для ракетної бригади завдання. В липні того року, в ході проведення навчань Збройних Сил України "Взаємодія-2010", на базі частини проводилося показове мобілізаційне заняття під керівництвом начальника Головного управління оборонного планування Генерального штабу Збройних Сил України. В ході заняття бригадою були підготовлені та розгорнуті стаціонарний та рухомий пункти прийому особового складу, проведено реальне відмобілізування військовослужбовців запасу, сформовано визначений підрозділ, проведено його бойове злагодження та демонстрація основних форм бойового застосування.

У 2010-11 роках частина за загальним рейтингом виборює призові місця і є кращою в своєму роді військ та на передових позиціях серед частин безпосереднього підпорядкування Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

Важливою подією поточного року став позаплановий захід бойової підготовки – проведення тактичних навчань зі стартовою батареєю на полігоні 300-го механізованого полку "Прибан". Незважаючи на обмежений час на підготовку, визначені підрозділи здійснили марш до місця проведення навчань та під керівництвом заступника командира бригади підполковника Сергія Фріза провели тактичні навчання за темою: "Підготовка та ведення бойових дій стартової батареї у складі ракетного дивізіону. Нанесення поодиноких та групових ракетних ударів".

Цієї короткої оповіді, мабуть, буде достатньо, щоб зрозуміти, що ракетники живуть повноцінним напруженим життям та гідно виконують покладені на них завдання.

15 років – багато це чи мало? Для історії навіть окремо взятої військової частини, може, і не багато. А для окремо взятої людини – левова частка військової служби. Тож не дивно, що за цей час в частині змінюються покоління військовослужбовців.

Шостий рік поспіль частину очолює досвідчений ракетник полковник Федір Ярошевич. Пройшовши протягом своєї служби в частинах ракетних військ Сухопутних військ шлях від солдата до полковника – командира бригади, він добре розуміє роль і місце кожного члена військового колективу у вирішенні загальних завдань. Відмовившись з перших днів перебування на посаді від кабінетного стилю керівництва, командир протягом дня буває на всіх об'єктах частини, виявляючи до підлеглих як розуміння проблем, так і належну вимогливість та принциповість. Тому нікого не здивуєш тим, що комбриг добре знає "хто чого вартий".

Такий підхід до підлеглих створює умови, коли переважна більшість військовослужбовців, в першу чергу офіцерів, дорожать службою в ракетній бригаді і не бажають з нею розлучатися. Так, наприклад, з перших днів офіцерської служби пов'язала з ракетною бригадою доля діючого заступника командира бригади підполковника Сергія Фріза. Прибувши до частини після закінчення військового навчального закладу, офіцер опанував ракетні комплекси, якими озброювалася бригада, неодноразово був переможцем конкурсу "Залп", який щорічно проводить управління ракетних військ і артилерії Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, а після здобуття оперативно-тактичного рівня освіти в Національному університеті оборони України нещодавно призначений на посаду заступника командира частини. З низових посад досягли в бригаді службового зростання діючі начальник штабу підполковник Сергій Іванов, заступник командира з озброєння підполковник Роман Лобунько, начальник тилу майор Олександр Мельник.

Повернулися до бригади після здобуття оперативно-тактичного рівня підготовки і командири дивізіонів підполковник Віктор Корольов, майор Володимир Кресан, капітан Валерій Цицюрський.

Тож молодим офіцерам достатньо прикладів для наслідування. Виділяються серед них капітан Микола Криворучко, лейтенант Андрій Ковалик. Старанність та сумлінність проявляють і військовослужбовці військової служби за контрактом, зокрема прапорщик Олександр Мироненко, молодший сержант Віталій Зарічний, солдат Сергій Мотронюк. На жаль, неможливо вказати прізвища всіх військовослужбовців, які належним чином виконують військовий обов'язок.

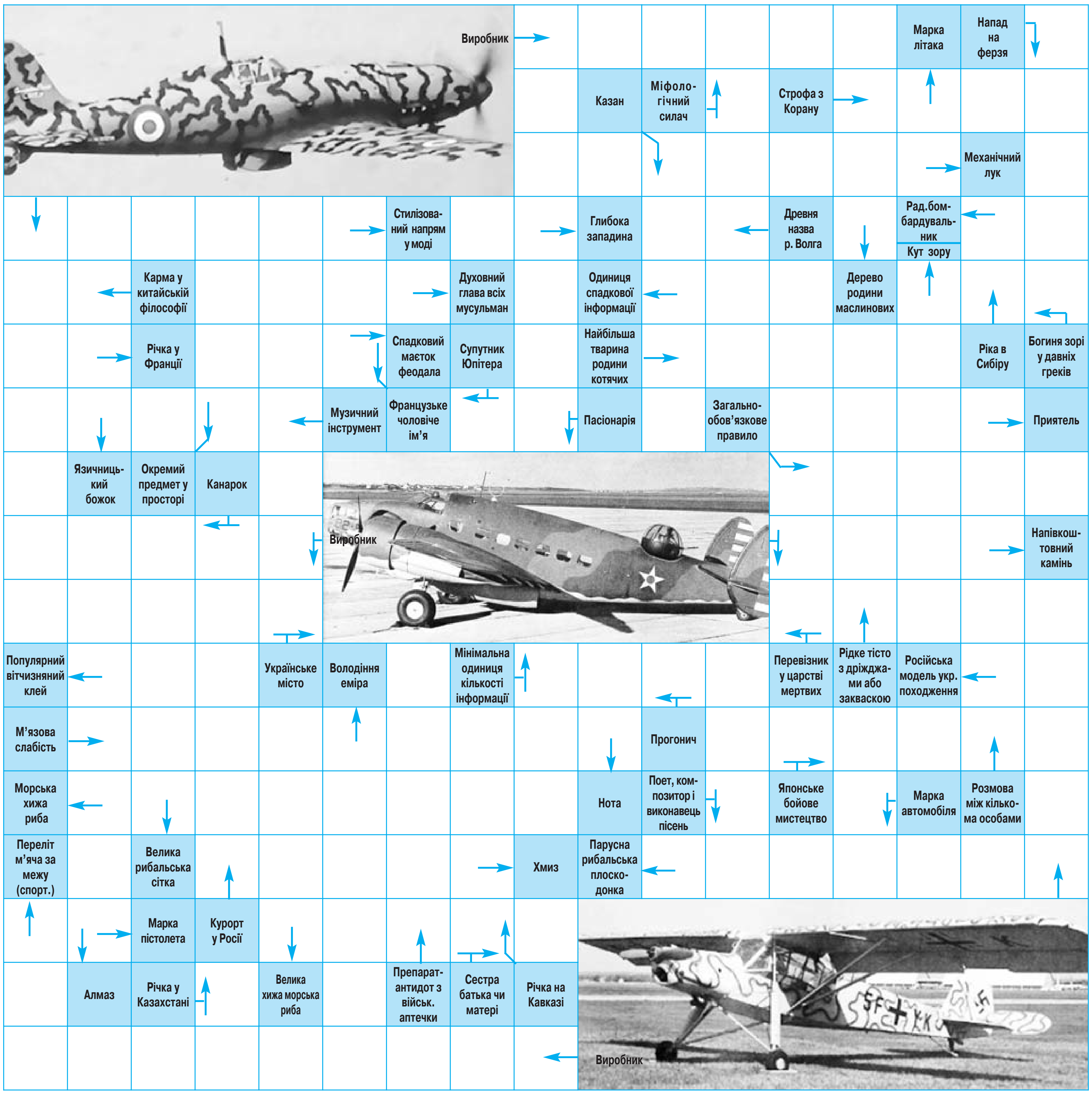
Сьогодні, як і в решті частин Збройних Сил України, в ракетній бригаді виконуються заходи підготовчого періоду. Маємо надію, що частина не втратить в наступному році завойовані позиції, а ракетники запевняють, що зроблять для цього все можливе.

Юрій Балабан.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 122241.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 44

СУДОКУ

8			2	1				
4				9			7	2
	5			6		8		
	1		5					
	4						8	
					6		9	
		7		2			1	
2	3			8				4
				5	7			3

АВТОДРОМ

Subaru презентував новий Forester

На початку листопада, за місяць до офіційної прем'єри, японський виробник поширив через всесвітню павутину перші офіційні фотографії четвертого покоління кросовера Forester, не забувши повідомити і кілька технічних подробиць про оснащення моделі.

У екстер'єрі нового Subaru Forester переважно збереглися фірмові риси попередника. Втім, і свіжих штрихів додалося чимало. Передня частина кузова видозмінилася завдяки новим фарам і решітці радіатора у стилі хетчбека XV, модернізованих корпусів зовнішніх дзеркал і масивного бампера. На "кормі" дизайнери попрацювали над стилістикою ліхтарів, дверей багажника й бампера. Subaru Forester четвертого покоління вийшов небагато більшим за існуючу версію автомобіля. Габаритна довжина складає 4 595 мм (+35мм), ширина – 1 695 мм (+20 мм), висота – 1 795 мм (+15 мм), колісна база зросла на 25 мм – до 2 640 мм.

Для ринку Японії Subaru Forester випускатиметься із дволітровим атмосферним мотором потужністю 148 к.с. і 280-сильним турбірованим двигуном такого ж об'єму. Перший мотор агрегатуватиметься із шестиступінчастою механічною коробкою передач чи варіатором, другий – винятково з варіатором. Для ринку Сполучених Штатів Америки Forester продаватимуть також із двома бензиновими силовими установками: 2.5-літровим двигуном, що продукує 170 к.с., і новим 250-сильним турбомотором об'ємом 2.0 літри з технологією прямого упорскування пального.

Світова ж прем'єра нового Subaru Forester відбудеться 30 листопада в рамках міжнародного автосалону в Лос-Анджелесі. Про ціни на новинку автовиробник не повідомляє.

Підготував Сергій Клименко. "Крила України".

ЦІКАВО

Списаний Як-40 став частиною дитячого садка в Грузії

Власник приватного дитячого садка в Руставі (Грузія) Гаррі Чапідзе зробив навчальний клас для дітей в літаку. Авіалайнер Як-40 уникнув звалища і тепер радує дітей. Цей літак став справжньою прикрасою Академічного містечка і зробив новий дитячий садочок серйозним конкурентом серед місцевих дитячих установ.

– Я довго думав, яким повинен бути дитячий садок, до якого б діти ходили з задоволенням. І от якось всією сім'єю ми летіли з України, і мій син почав вимагати, щоб його пустили в кабіну до пілотів. Тоді у мене і з'явилася ідея дати змогу сучасним малюкам відчути себе справжніми пілотами літака, власноруч покрутити та понатискати усі півтори тисячі кнопок, – розповідає ректор Інституту грузинсько-українських соціальних зв'язків Гаррі Чапідзе.

Він придбав списаний літак Як-40 грузинського авіапідприємства Georgian Airways в Тбілісі і доставив його в Руставі. Для транспортування літака довелося обрізати крила, а на його повне переобладнання і створення нового інтер'єру було витрачено кілька місяців.

З салона невеликого радянського авіалайнера зробили дитячу ігрову кімнату. При цьому в первісному вигляді була збережена кабіна пілотів, в якій діти можуть покрутити штурвал або попереміикати численні тумблери. Фахівці стверджують, що такий інтер'єр дуже корисний, оскільки розвиває дрібну моторику рук, а значить, у дошкільнят буде усе гаразд і з увагою, і з пам'яттю.

– Думаю, в світі не існує подібного. Відразу вирішили з чоловіком віддати свого малюка саме до цього садочка. Я рада, що мій син один із перших дітей, якого будуть тут виховувати, – говорить Гванца Кемашвілі.

В даний час цей дитячий садочок відвідує 20 малюків, а тих, хто хоче сюди потрапити, в кілька разів більше попри на високу плату – $100 доларів.

Нудьгувати дітям ніколи. Вихованці дитячого садка вже розподілили між собою обов'язки стюардес і пілотів. Не вистачає дітворі тільки уніформ, але її пообіцяла надати місцева авіакомпанія.

Підготувала Наталія Ярмілко. "Крила України".